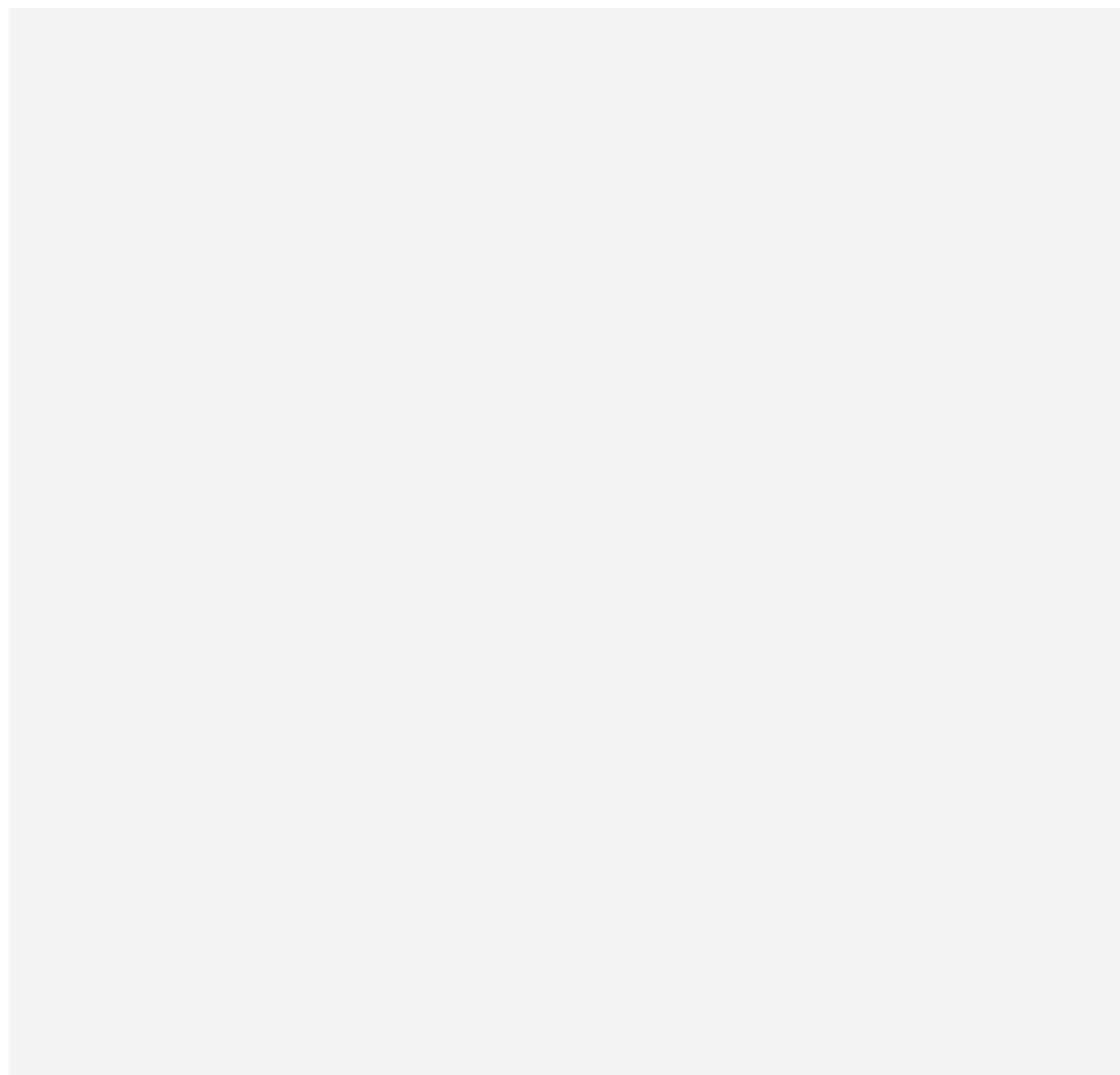

25. ČÍSLO / III. ROČNÍK

4,- Kč

18. ČERVEN 1995

San Sebastian de Garabandal (Španělsko), dějiště zjevení 18. 6. 1961 (str. 6)

KRISTUS, CESTA SPÁSY PRO VŠECHNY

(PROMLUVA JANA PAVLA II. PŘI GENERÁLNÍ AUDIENCI 31. KVĚTNA 1995)

1. Obtíže, které někdy provázejí rozvoj evangelizace, staví na světlo delikátní (choulostivý) problém, jehož řešení nelze hledat pouze v historických nebo sociologických pojmech: problém spásy těch, kteří viditelně nepatří do církve. Nemáme možnost probádat tajemství Božího působení v myslích a v srdcích, abychom zhodnotili moc milosti Krista, který se ujímá v životě i smrti těch, které „mu dal Otec“ a které, jak sám prohlásil, nechce ztratit. Opakovaně to slyšíme v jednom ze čtení evangelia při mši za zesnulé (srv. Jan 6,39-40).

Avšak, jak jsem napsal v encyklice *Redemptoris missio*, nelze omezit dar spásy „na ty, kteří výslovně věří v Boha a vstoupili do církve. Je-li spása určena pro všechny, musí být konkrétně k dispozici všem.“ A připouští, že je pro tolik lidí konkrétně nemožné dostat se ke křesťanskému poselství, jsem dodal: „Mnozí lidé nemají možnost poznat nebo přijmout zjevení evangelia, vstoupit do církve. Žijí ve společensko-kulturních podmínkách, které to nedovolují a často byli vychováni v jiných náboženských tradicích“ (RM,10).

Musíme uznat, nakolik je to v lidských schopnostech předvídatí a poznání, že se zdá, jako by tato praktická nemožnost měla ještě dlouho trvat, snad i do konečného dovršení evangelizace. Sám Ježíš napomínal, že jen Otec zná „časy a doby“, které stanovil pro obnovení svého království ve světě (srv. Sk 1,7).

2. Shora řečené však neopravňuje relativistický postoj toho, kdo má za to, že v jakémkoliv náboženství lze najít cestu ke spáse, i nezávisle na víře v Krista Vykupitele, a že mezináboženský dialog má mít základ v tomto dvojakém pojetí. Ve shodě s evangeliem zde není řešení problému spásy toho, který nevyznává křesťanské Krédo. Naopak musíme zastávat, že cesta spásy vede vždy skrze Krista a že je tedy úkolem církve a jejích misionářů, aby Ho dávali poznávat a milovat v každém čase, na každém místě a v každé kultuře. Mimo Krista „není spásy“. Jak to prohlásil Petr před veleradou již na počátku apoštolského kázání: „V nikom jiném není spásy; není pod nebem jiného jména zjeveného lidem, jímž bychom mohli být spaseni“ (Sk 4,12).

I pro ty, kteří bez vlastní viny neznají Krista a nepovažují se za křesťany, Boží plán určil jedinou cestu spásy. Jak čteme v koncilním dekretu o misijní činnosti *Ad Gentes*, my věříme, že „Bůh může lidi, kteří bez své viny nepoznali evangelium, cestami, jež on zná, přivést k víře“ (AG,7),

jež je nutná ke spáse. Jistěže podmínku „bez své viny“ nemůže ověřovat ani vyhodnocovat žádný člověk, nýbrž musí být přenechána jedině Božímu soudu. Proto v konstituci *Gaudium et spes* koncil prohlašuje, že v srdci každého člověka dobré vůle „neviditelně působí milost“ a že „Duch svatý všem dává možnost, aby se přičlenili k tomuto velikonočnímu tajemství způsobem, který zná Bůh“ (GS,22).

3. Je důležité zdůraznit, že cesta spásy, po níž jdou ti, kteří neznají evangelium, není cestou mimo Krista a církve. Všeobecná spásonosná vůle je spojena s jediným prostřednictvím Krista. Tvrdí to první list k Timotejovi: „Bůh, náš Spasitel chce, aby všichni lidé došli spásy a poznali pravdu. Je totiž jeden Bůh a jeden prostředník mezi Bohem a lidmi, člověk Kristus Ježíš, který dal sám sebe jako výkupné za všechny“ (2,3-6). Prohlašuje to Petr, když říká, že „v nikom jiném není spásy“ a nazývá Ježíše „úhlovým kamenem“ (Sk 4,11-12) tím, že osvětluje nezbytnou úlohu Krista v základech církve.

Toto tvrzení, že je pouze jeden Spasitel, má svůj původ ve slovech samého Pána, který říká, že přišel, „aby dal svůj život jako výkupné za mnohé“ (Mk 10,45), totiž za lidstvo, jak vysvětluje svatý Pavel, když píše: „Jeden zemřel za všechny“ (2 Kor 5,14; srv. Řím 5,18). Kristus dostal všeobecnou spásu tím, že dal vlastní život: Bůh neustanovil žádného jiného prostředníka jako Spasitele. Vždy musí být uznáváno, že pro osud člověka má oběť na kříži jedinečnou hodnotu.

4. A protože dává spásu prostřednictvím svého mystického těla, kterým je církev, je cesta ke spáse podstatně spojena s církví. Axiom *extra Ecclesiam nulla salus* - „mimo církev není spásy“, vyslovený svatým Cypriánem (Epist 73,21; PL 1123 AB) patří ke křesťanské tradici a byl zařazen do IV. lateránského koncilu (DS 802), do buly *Unam Sanctam Bonifáce VIII.* (DS 870) a do florentského koncilu (*Decretum pro Jacobitis*, DS 1351).

Axiom znamená, že pro ty, kteří vědí, že církev založil Bůh prostřednictvím Ježíše Krista jako nezbytnou, mají povinnost do ní vstoupit a vytrvat v ní až do konce, aby dosáhli spásy (srv. *Lumen gentium*, 14). Pro ty, kterým naopak nebylo hlášáno evangelium, jak jsem napsal v encyklice *Redemptoris missio*, je spása přístupná skrze tajemné cesty, neboť dostávají Boží milost v síle Kristovy výkupné oběti, aniž by navenek pat-

řili do církve, nicméně vždy ve vztahu k ní (srv. č. 10). Jde o „tajemný vztah“: tajemný pro ty, kteří ji dostávají, protože neznají církev, ba někdy ji navenek odmítají: tajemná i sama v sobě, protože je spojena se spásonosným tajemstvím milosti, která zahrnuje podstatnou souvislost s církví založenou Spasitelem.

Aby mohla spásonosná milost působit, to vyžaduje přilnutí, spolupráci, jasné „ano“ k Božímu obdarování: a takové přilnutí je aspoň implicitně zaměřeno na Krista a na církve. Proto lze také říkat *sine Ecclesia nulla salus* - „bez církve není spásy“. Přilnutí k církvi-Kristovu Mystickému tělu, jakkoliv implicitní a právě proto tajemné, je podstatnou podmínkou pro spásu.

5. Náboženství mohou mít kladný vliv na osud toho, kdo je jejich členem a kdo upřímně jedná podle jejich směrnic. Je-li však rozhodující činnost pro spásu dílo Ducha svatého, musíme si uvědomovat, že člověk dostává svou spásu pouze od Krista prostřednictvím Ducha svatého. Má svůj počátek již v pozemském životě, který činí v evangelním smyslu plodným pro zemi i pro nebe přijatá milost, na kterou také člověk odpovídá.

Z toho vyplývá nezbytná úloha církve, jež „není sama sobě cílem, nýbrž se horlivě snaží být celá Kristova, v Kristu a pro Krista a celá lidská, mezi lidmi a pro lidi“. Není to tedy eklesiologická úloha (jako by středem byla církev), jak se někdy říkalo: církev totiž neexistuje ani nepracuje sama pro sebe, nýbrž je ve službě lidstva, které je povoláno, aby se v Kristu všichni stali Božími dětmi (k Božímu synovství v Kristu). Vykonává tedy implicitní prostřednictví i vůči těm, kteří neznají evangelium.

To však nesmí vést k závěru, že za takových poměrů není tak nutná její misijní činnost. Naopak! Vždyť kdo nezná Krista, i bez vlastní viny, nachází se ve stavu temnoty a duchovního nedostatku, často se zápornými důsledky i na kulturní a mravní úrovni. Misijní činnost církve mu může obstarat podmínky plného rozvoje Kristovy spásonosné milosti tím, že předkládá plné a vědomé přilnutí k poselství víry a aktivní účasti na církevním životě ve svátostech.

Toto je teologická linie vyplývající z křesťanské tradice. Učitelství úřad církve se jí držel v učením i v praxi jako cesty vytyčené samotným Kristem pro apoštoly a misionáře všech dob.

Radio Vaticana
Josef Kolářek SJ

MYŠLENKA NA NEDĚLI

Slovo na neděli
(11. neděle během roku C)

BOŽSKÝ VĚŘITEL

Úvaha nad úryvkem Lk 7,36-50

Muselo jí být odpuštěno mnoho, když mi nyní prokazuje tolik lásky.

Dnes máš opět vzácnou příležitost setkat se s Ježíšem. Přišel do tvého města, kde jej pozvali do jednoho domu. Kde je Ježíš, tak jsou i jeho přátelé. Zanechej na chvíli všeho a pospěš také do Šimonova domu.

Hostitel si pokládá za čest, že může přivítat Mistra ve svém domě. Rád by se přesvědčil, zda pověst, která Ježíše předchází, odpovídá skutečnosti. Ježíš však nepřijal pozvání, aby ukojil jeho zvědavost. Nehledá ani vybrané pokrmy, ani pocty. Dáleko více touží po srdcích, která umí milovat. Připravuje si v tomto domě jiné, důležitější setkání.

Všimni si ženy, která náhle vstoupila do domu. Síň je plná hodovníků, ale ji zajímá jen jediný. Když se do slechla o Ježíšově příchodu, neváhala ani na chvíli. Přispěchala, aby udělala to, co neudělal nikdo z přítomných: přišla vzdát chválu Bohu.

Ještě do nedávna byla veřejnou hříšnicí. Tak ji znalo celé město. Žila klamnou radostí a falešnou láskou. Ti, kteří k ní dříve přicházeli, ve skutečnosti jí pohrdali. Ale Ježíš, kterého teď hledá, dal jejímu životu zcela jiný směr. Tento Prorok jí vrátil lidskou důstojnost.

Pozoruj s vděčností její počinání. Nevšímá si lidí, nestará se o to, co si o ní kdo myslí, nesnaží se nijak upoutat pozornost. Ani nechce Ježíše rušit v jeho stolování a v rozhovoru. Jen tak pokorně kleká k jeho nohám, aby mu docela tiše a beze slov ryze po svém způsobu vyjádřila to, čím tak nesmírně přetéká její milující srdce. Ten, kdo zažil Ježíšův vstup do duše, kterou před tím svírala otrocká závislost, rozumí dobře jejím slzám, v nichž se mísí lítost s vděčností a radost s láskou.

Ačkoliv její gesto je více než výmluvné, farizeus Šimon mu nechce rozumět. Není schopen je ocenit. V hloubi jeho srdce se probouzí nepřiznaná nelibost, že tato žena špatné pověsti dokáže jeho hostu věnovat ve skutečnosti více pozornosti, než on, farizeus a hostitel. Aby sám sebe ospravedlnil, odsuzuje ženu i Ježíše. Neznáš také z vlastní zkušenosti ten pocit, kdy nám něčí dobrý příklad spíše vadí? Místo abychom vděčně přijali inspirující povzbuzení, uchylujeme se k posuzování a zlehčování nebo podsouváme bližním své vlastní neupřímné úmysly.

Šimonovi, který se domníval, že Ježíš se kompromitoval, se dostane poučení, že tento Prorok zná dobře nejen hříšnici, ale i jeho myšlenky. S trpělivostí a taktem vysvětluje svému hostiteli, proč může tato žena líbat jeho nohy: míra viny může být mírou lásky. To poučení je určeno i tobě. Podobenství, kterým se Ježíš ujímá kajicnice, je víc než pouhé přirovnání. V těch čtyřech větách je shrnuto celé Kristovo evangelium: Ježíš

přišel, aby těm, kteří nemají čím splatit, mohl odpustit dluh. Nic nepůsobí jeho Božskému Srdci větší potěšení. Věříš tomu? Nepocituješ při těch slovech touhu pokleknout s ženou vděčně k Ježíšovým nohám?

Odpověz překvapeným spolustolovníkům, kdo je ten, který odpouští hříchy. Vysvětli jim, jak veliký je to Bůh, který svou milosrdnou štědrostí dokáže proměňovat stav hříchu na stav lásky! To, co Ježíše nejvíce rmoutí, není hřích, ale sebevědomá zaslepenost domnělé bezhříšnosti, která má zato, že nepotřebuje milosrdenství. Poznat a uznat tento bludný kruh je mnohdy těžší než opustit cestu veřejné hříšnice.

Dobře si zapamatuj slova, s nimiž Ježíš propouští svou návštěvnici: „Tvá víra tě zachránila“. Přestaň se srovnávat s těmi druhými, přestaň si vymýšlet výmluvy a domýšlet zásluhy. Je bláhové skrývat svůj dluh před Věřitelem, který tolik touží, aby jej mohl odpustit. Uvěř Ježíši, že tě chce opravdu uzdravit a předlož mu svou hříšnost bez příkras tak, jak ji vidí on sám. Neboj se poznání, že sis dosud příliš lichotil, a dovol Ježíši, aby ti **odpustil mnoho**: je to bezpečná cesta k opravdové lásce.

Odeber se s tichou pokorou tam, kde je tvoje místo, a vzdej chválu Bohu!

Bratr Amadeus

K SVÁTKU BOŽSKÉHO SRDCE PÍŠE PAPEŽ MLADÝM

(Z POSELSTVÍ JANA PAVLA II. K MLÁDEŽI FRANCIE
- ALE NÁM TO PŘECE PŘED PÁR DNY ŘEKL PODOBNĚ, VIĎTE?!)

Máte takovou cenu, jakou cenu má vaše srdce. Celá historie lidstva je historií potřeby milovat a být milován. Tento konec století - především v zemích, kde probíhají prudké sociální přeměny - ztěžuje rozvoj zdravé aktivity.

Bezpochyby proto vyhledává mnoho mladých a mladších prostředím malých skupin, aby unikli anonymitě a mnohdy i úzkosti, aby znovu zaslechli hluboké volání meziosobních vztahů. A věříme-li určité publicitě, naše epocha je zamilována do něčeho, co bychom mohli nazvat dopingem srdce.

Na tomto poli je důležité mít jasno... Ať si lidé pod slovem srdce před-

stavují cokoli, srdce - symbol přátelství a lásky - má také své normy, svou etiku. Dát také srdci místo v harmonickém vytváření vaší osobnosti nemá nic společného s přecitlivělostí ani se sentimentalitou. Srdce je otevření celé bytosti k existenci druhých, schopnost je získat, jim rozumět. Taková vnímavost, pravá a hluboká, činí člověka zranitelným. Proto jsou mnozí v pokušení se jí zbavit a zatvrdit se.

Milovat - to je přece v podstatě dát se druhým. Není to zdaleka jen instinktivní náklonnost; láska je vědomé rozhodnutí vůle vyjít vstříc druhým. Abychom mohli vpravdě milovat, je třeba

zbavit se mnoha věcí a především sebe, dávat zdarma, milovat až do krajnosti. Toto vyvlastnění sebe sama - dlouhodobá práce - je vyčerpávající a vzrušující. Je zdrojem vyrovnanosti. Je to tajemství štěstí.

Mladí Francie, pozvedněte častěji oči k Ježíši Kristu! Je to člověk, který miloval nejvíce, nejuvědoměleji, nejochotněji a zcela zdarma. Rozjímejte o Kristově závěti: „Není větší důkaz lásky, nežli dát svůj život za ty, které miluji“. Rozjímejte o Bohu-člověku, o člověku s probodeným srdcem! Nebojte se! Ježíš nepřišel lásku odsoudit, nýbrž osvobodit od dvojsmyslnosti a padělků. ☺

Liturgická čtení v týdnu

Neděle 18. června - 1. čt.: 2 Sam 12,7-10.13
 11. neděle v mezidobí Ž: 32 (31),1-2.5.7.11 odp.: sv. 5c
 2. čt.: Gal 2,16.19-21
 Ev.: Lk 7,36-8,3

Pondělí 19. června - 1. čt.: 2Kor 6,1-10
 památka Ž: 97,1.2-3ab.3cd-4 odp.: 2a
 sv. Jana Nepom. Neumanna Ev.: Mt 5,38-42

Úterý 20. června - 1. čt.: 2Kor 8,1-9
 ferie Ž: 145,2bc.5-7a.7bcd.8-9a odp.: 2a
 Ev.: Mt 5,43-48

Středa 21. června - 1. čt.: 2Kor 9,6-11
 památka Ž: 111,1-2.3-4.9 odp.: 1a
 sv. Aloise Ev.: Mt 6,1-6.16-18

Čtvrtek 22. června - 1. čt.: 2 Kor 11,1-11
 nez. pam. sv. Paulína Ž: 110,1-2.3-4.7-8 odp.: 7a
 nebo sv. J. Fischera a T. Mora Ev.: Mt 6,7-15

Pátek 23. června - 1. čt.: Ez 34,11-16
 slavnost Ž: 23 (22),1-3a.3b-4.5.6 odp.: 1
 Nejsvět. Srdce Ježíšova 2. čt.: Řím 5,5-11 Ev.: Lk 15,3-7

Sobota 24. června - 1. čt.: Iz 49,1-6
 slavnost Ž: 139 (138),1-3.13-14ab.14c-15 odp.:14a
 Narození sv. Jana Křtitele 2. čt.: Sk 13,22-26 Ev.: Lk 1,57-66.80

Breviář pro laiky

Uvedení NE PO ÚT ST ČT PÁ SO
do první modlitby dne 18. 6. 19. 6. 20. 6. 21. 6. 22. 6. 23. 6. 24. 6.

Antifona	1028	1722	1060	1779	1091	772	1396
Žalm	783	783	786	783	783	783	783

Ranní chvály

Hymnus	1029	1723	1061	1755	1091	772	1396
Antifony	1030	1046	1062	1076	1092	773	1397
Žalmy	1030	1046	1062	1077	1093	813	813
Kr. čtení a zpěv	1033	1724	1065	1756	1095	773	1397
Antifona k Zach. kantiku	700	1276	1065	1780	1095	774	1397
Prosby	1033	1724	1065	1757	1095	774	1398
Záv. modlitba	700	1276	1065	1392	1393	774	1398

Modlitba během dne:

Hymnus	1034	1050	1066	1081	1096	1264	1264
Antifony	1035	1051	1066	1081	1097	775	1398
Žalmy	1035	1051	1067	1081	1097	1265	1265
Krátké čtení	1037	1054	1069	1084	1100	775	1399
Záv. modlitba	700	1054	1069	1084	1100	774	1398

Nešpory: SO

Hymnus	1024	1039	1727	1071	1760	768	776	1400
Antifony	1025	1040	1056	1071	1086	769	776	1400
Žalmy	1025	1040	1057	1072	1087	769	776	1761
Kr. čtení a zpěv	1027	1043	1730	1074	1763	771	778	1400
Ant. ke kant. P. M.	699	700	1731	1074	1780	771	779	1401
Prosby	1028	1043	1731	1074	1764	771	779	1401
Záv. modlitba	700	700	1276	1075	1392	774	774	1398

Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1238	1242	1242
-----------	------	------	------	------	------	------	------	------

☉ Je to On, kdo změnil srdce Zacheovo, Samaritánky a kdo i dnes působí v celém světě podobná obrácení. Zdá se mi, že dnes večer šeptá Ježíš každému a každé z vás: „Dej mi své srdce...! Já je očistím, posílím, zaměřím ke všem, kteří je potřebují: k tvé vlastní rodině, k tvému společenství ve škole nebo na univerzitě, v tvém sociálním prostředí, k málo milovaným, k cizincům, kteří žijí ve Francii, k obyvatelům celé země, kteří nemají z čeho žít a rozvíjet se, k těm nejmenším mezi lidmi. Láska vyžaduje sdílení.“

Mladí Francie, toto je hodina, abychom více než kdy jindy pracovali ruku v ruce na civilizační lásky podle výrazu, který byl drahý mému velkému předchůdci Pavlu VI. Jak ohromné stavenišť! Jak povznášející úkol!

Když k vám mluvím od srdce, z lásky, mám pro vás ještě jedno důvěrné sdělení. Pevně věřím, že mnozí mezi vámi mají dost odvahy darovat se cele Kristu a svým bratřím; ze vši síly milovat. Rozumíte jistě, že chci hovořit o povolání ke kněžství a k zasvěcenému životu.

Vaše města a vesnice ve Francii čekají služebníky s hořícím srdcem, aby zvěstovali evangelium, slavili Eucharistii, smířovali hříšníky s Bohem a jejich bratry. Očekávají také ženy zcela zasvěcené službě křesťanským společenstvím a jejich lidským i duchovním potřebám. Vaše eventuální odpověď na tuto výzvu je dobře umístěna v poslední otázce Ježíšově Petrovi: „Miluješ mě?“

Přel. SJ Sv. Hostýn

KARDINÁL MEISNER VARUJE PŘED SEKULARIZACÍ

Německo: Podle mínění kolínského arcibiskupského kardinála Meisnera se ve Spolkové republice uskutečnil po sjednocení „mocný sekularizační posun“. „Bůh v Německu zcela zmizel,“ řekl kardinál na shromáždění v Bonnu. Moderní společnost zapomněla na své křesťanské základy. Křesťanské hodnoty jako jedinečnost osobnosti se proto proměnily v „individualismus“ a „egoismus“. Obává se, že tento proces dále zesílí, když se Berlín stane definitivně sídlem Spolkového sněmu a vlády. Ponejprv pozoruje církev v Západním Německu, že je „církví ve světě, avšak ne ze světa“. Křesťané v NDR po desetiletí žili s tímto vědomím. Meisner žádal, aby se církev nedala společnosti „instrumentalizovat“ a svou užitečnost se snažila dokázat svými sociálními činy. Má být „zcela sama sebou“ a ve svém morálním jednání průhledná.

TISK ČBK Praha

Mariánské oázy

HRABYNĚ

Při státní silnici mezi Opavou a Ostravou vypíná se na kopci mariánské poutní místo Hrabyň s vysokou věží. Jeho začátky spadají do 13. století.

Bylo to za tatarského vpádu. Nějaký člověk prchal před tatarskými voji a nesl s sebou to, co měl nejraději, totiž velký obraz Panny Marie s Děťátkem. Když přišel k vesnici Hrabyň, která stojí na kopci, ohlédl se k východní straně a spatřil v dáli vojáky a poznal, že jim s obrazem neuteče, bez obrazu že se mu útěk zdaří. Před vesnicí byla veliká křoviska, ukryl tedy zde obraz a prchal dál, aby byl co nejdříve v lesích.

Po bojích hrabyňský obecní pas-týř hledal zatoulané vepře. Nalezl je v křovisku u vesnice. Současně ale objevil ukrytý mariánský obraz. Svůj nález oznámil Hrabyňským. Ti na místě nálezu postavili dřevěnou kapli a do ní obraz zavěsili.

Zpráva o nálezu a o nové kapli se rozléta po okolí. Lidé začali chodit do kaple, aby obraz shlédli a aby uctili Rodičku Boží, a zároveň ji poprosili o ochranu, vždyť doby byly stále zlé.

Návštěvníků přibývalo, dřevěná kaple nestačila. Proto ji Hrabyňští zbořili a na jejím místě vybudovali roku 1497 dřevěný kostel, který konsekroval administrátor olomouckého biskupství Jan Vítěz.

Léta plynula a kostel zubem času zchátral. Začátkem 18. století Hrabyň patřila šlechtě Mitrovských. Svobodný pán Arnošt Mitrovský dal zchátralý kostel r. 1723 strhnout a na jeho místě začal stavět zděnou svatyni. Jejího dokončení se nedočkal. Smrt mu v tom zabránila. Ve stavbě však pokračoval jeho syn Benjamin. Ten kostel dobudoval a dal jej 5. července 1761 posvětit olomouckým světcím biskupem Janem Karlem Scherfenbergem.

Tento kostel stál v Hrabyňi až do r. 1885. Poutníků ze Slezska přicházelo mnoho a mnozí hlásili duchovní správe vyslyšení svých proseb, které přednesli Rodičce Boží při své pouti do Hrabyně.

V roce 1863 přichází do Hrabyně za faráře Jan Böhm. Působil zde 46 let. Za tato dlouhá léta udělal z Hrabyně SLEZSKÉ NÁRODNÍ MARIÁNSKÉ POUTNÍ MÍSTO.

Hned po svém příchodu do Hrabyně začal z kazatelny mluvit k lidu slezským nářečím. Po Slezsku letěla zpráva: „Po našem kážu, po našem

povědāju.“ To se Slezanům moc líbilo, vždyť jejich řeč byla utlačována němčinou. O kázáních Böhmových letěla zpráva i do Prajska i do Polska, kde žilo mnoho Slezanů, a tak začali do Hrabyně přicházet poutníci nejen z Opavska, nýbrž i z Polska, z Německa a z Těšínska. Böhm však byl prozíravý. Věděl, že v Hrabyňi nezůstane na věky a proto hleděl slezským dětem, které jejich rodičové do Hrabyně přivedli, zpříjemnit pobyt na pouti v Hrabyňi, aby nikdy na Hrabyňi nezapomněly, aby si ji zamilovaly a do ní na pouť chodily. Proto obyčejně po odpoledním pouťovém svátostném požehnání vyšel mezi poutní stánky, nakoupil sladkostí a rozdával je dětem.

Tak tedy Böhm přivábil do Hrabyně všechny Slezany, malé i velké. Tato práce mu trvala 15 let. Nyní se tedy mohl pustit do realizování svého dávného snu: Dát Slezsku místo malého a už sešlého hrabyňského kostela prostranný mariánský chrám, který by byl národní slezskou mariánskou svatyní. Svůj plán oznámil Slezanům r. 1878. Slezsko pro Böhmův plán zahořelo. Od tohoto roku vozí Slezané zdarma stavební materiál na budoucí stavbu. Když pak r. 1885 přišlo úřední povolení ke stavbě, pan farář Böhm měl všecek potřebný stavební materiál navožený a v záložně měl potřebný obnos na zbudování nové svatyně. Ze starého chrámu, zbudovaného od hrabat Mitrovských, byl ponechán jen presbytář, chrámová loď byla zbořena a na její místo byla postavena loď daleko větší, takže nový hrabyňský chrám byl dlouhý 47 metrů, zatímco kostel zbudovaný od Mitrovských byl dlouhý pouze 22,50 m. Místo staré věže 26 metrů vysoké postavena byla nyní věž vysoká 57 metrů. Po dobudování kostela byl do Hrabyně povolán olomoucký světec biskup Belrupt a novou národní mariánskou poutní svatyni konsekroval 12. června 1887.

Po konsekraci žil pan farář Böhm ještě 22 let, stále dál zveleboval poutní místo Hrabyňi, a když zemřel 24. února 1909, přišlo mu na pohřeb celé Slezsko. Pohřben byl hned při kostelní zdi.

Strašná pohroma stihla Hrabyň v posledních týdnech druhé světové války. Polovice věže byla ustřelena, střešní vazba byla na několika místech proražena a zlámána, kostelní krytina téměř úplně smetena, okna vytlučena, kostelní zdivo bylo na mnoha místech proraženo, omítka skoro celá zničena.

Zdalo se, že II. světová válka dala Hrabyňi smrtelnou ránu. Slezané však nenechali svou národní mariánskou svatyni dlouho v rozvalinách. Dali se do oprav hned v roce 1945 a dokončili je r. 1948. Národní slezská svatyně se zaskvěla po opravách ještě ve větším lesku, než jaký měla před válkou. Vnitřek byl celý vzácně vymalován a zkrášlen obrazy, namalovanými jak na stropě, tak na stěnách, tak i na vítězném oblouku.

Poutní místo upoutalo na sebe pozorost slavného slezského básníka Petra Bezruče. Svou básní „Hrabyň“ je proslavil po celé naší vlasti. Citací Bezručova básnického skvostu o Hrabyňské Panně ukončím své dnešní pojednání:

Tak leckdy, kdy lehké topasy přší s topolů v cestu a ve sny mi srší, tak leckdy se mihnou pobožné řady s korouhví napřed a dojemným zpěvem. Ctím tvoji víru, ty staříku sivý, ctím vaši víru, vy děvuchy ze vsi.

Dávno je tomu, tenkrát jsem býval syneček švarný, po cestě jsem zpíval, korouhev napřed, za ruku otec vedl mě dolem a vedl mě horem, vedl mě poli a vedl mě borem, až přišla Hrabyň, vysoká Hrabyň, mohutný kostel s Marií Pannou, poutníkům žehnal pan farář Böhm.

Byli tu z Modré a byli tu z Polské, byli tu od Váhu a my od Těšína, nabit byl kostel, sladkými zory hleděla na nás Hrabyňská Panna a před ní kázal pan farář Böhm.

Bílý jsem čelo do prachu chýlil, andělů zástup srdcem mi pilil, sladkými zory hleděla na mne Hrabyňská Panna, a před ní kázal pan farář Böhm.

Čí jsi je synku? Za ruku vzal mne, krámy mne vodil, hladil mi vlasy. Bůh ví co všechno mi v Hrabyňi koupil pan farář Böhm.

Dávno je tomu. Z duše mi prchla víra. Mrak škaredý sedl mi v čelo, hřích oko zkali a stáhl mi rty. Bůh nežije pro mne. Ale když žloutnou vrby při řece a jabloně dolů se nahnou, pobožné zástupy na odpust táhnou; shýbám já čelo hříšný, kříž robím, jak by se na mne dívala Hrabyň, na konci Hrabyň, vysoká Hrabyň.

Jinak by se na mne sladkými zory dívala Panna, Hrabyňská Panna, a před ní kázal pan farář Böhm.

P. Oldřich

VÝZNAM GARABANDALU - SPOJNICE MEZI FATIMOU A MEDŽUGORJE? 1986 - CÍRKEV ZNOVU ZAHAJUJE ZKOUMÁNÍ.

Nejvýznamnější katolickou církví schválené zjevení 20. století je Fatima. Bylo zaznamenáno, že při loučení se sestrou Lucií ve Fatimě v roce 1917 Panna Maria řekla: „Na shledanou v San Sebastianu ve Španělsku.“ Od té doby bylo do Vatikánu hlášeno přes 300 zjevení. V San Sebastianu de Garabandal ve Španělsku se od r. 1961 do r. 1965 odehrála jedna z nejvýznamnějších zjevení. Přestože kolem těchto údajných zjevení byly značné rozpaky, bylo by dobře zdůraznit, že církev je nikdy nezavrhlá. V r. 1986 ustavil biskup novou komisi a garabandalský případ je nyní ve stádiu zkoumání katolickou církví.

Poselství z Garabandalu obsahuje proroctví nadpřirozených událostí, které se týkají celého světa. Protože můžeme být těmto předpovídaným událostem velmi blízko, bylo by od věřících moudré, aby si uvědomovali poselství Panny Marie, zvláště jestliže církev prohlašuje zjevení za hodnověrná.

Bylo mnoho dohadů o tom, že třetí tajemství z Fatimy, které mělo být odhaleno v r. 1960, varuje před velkým odpadlictvím v církvi. Je-li tomu tak, potom jedno z nejvýznamnějších poselství z Garabandalu z 18. června 1965 by patrně bylo potvrzením třetího tajemství. Část tohoto poselství nám říká: „... mnozí kardinálové, mnozí biskupové a mnozí kněží jsou na cestě k ztracení a strhávají mnoho duší s sebou. Eucharistie je považována za stále méně a méně důležitou ...“ Není třeba se dívat příliš daleko, abychom viděli, že tato proročká slova Panny Marie se nyní vyplňují. Co se nám Panna Maria snažila říci před 30 lety v Garabandalu?

UDÁLOSTI, KTERÉ MAJÍ PŘIJÍT:

Proroctví z Garabandalu říkají, že nastanou čtyři největší nadpřirozené události v historii lidstva.

1/ Celosvětové varování: Přijde od Boha a zakusí ho každý na světě.

2/ Velký zázrak: Bůh učiní největší zázrak všech dob.

3/ Trvalé znamení: Po velkém zázraku se objeví znamení, něco, co nikdy předtím nebylo na zemi viděno a zůstane navždy /para siempre/ v lesíku u Garabandalu.

4/ Trest: Potrestání, které je podmíněno reakcí lidstva na předcházející poselství.

KDY SE TYTO UDÁLOSTI STANOU?

Mari-Loli zná rok varování. Řekla, že varování přijde během jednoho roku před zázrakem. Conchita, nejstarší z vizionářů, ví, kdy nastane zázrak. Panna Maria jí řekla, že musí oznámit datum osm dní před zázrakem. Conchita má asi 43 let a varování i zázrak musí být za jejího života. Jestliže tato proroctví jsou pravdivá, většina z vás, kteří teď čtete tento článek, může očekávat, že zažije varování i velký zázrak.

Stanley Karminski

Vesnice

Náš příběh z Garabandalu začal 18. června 1961 večer, když se čtyřem dívkám zjevil archanděl Michael. Během následujících 12 dní se archanděl zjevil mlčky osmkrát. 1. července anděl konečně promluvil a oznámil, že následujícího dne se zjeví blahoslavená Panna Maria jako Panna Maria Karmelská. San Sebastian de Garabandal je malá vesnice s asi 300 obyvateli, ležící v krásných Kantaberských horách v severozápadním Španělsku v diecézi Santander. Jen čtvrt míle na sever odtud se na vysokém hřebeni hory tyčí nad vesnicí devět borovic, které označují místo, kde se P. Maria vizionářům často zjevovala. Panna Maria se v této odlehle vesnici zjevila více než 2000x v průběhu následujících čtyř let.

Vizionářky

byly: Conchita González /12 let/, Jacinta González /12 let/, Mary-Cruz González /11 let - ne blízká příbuzná/, Mari-Loli Mazon /12 let/. Popsaly Pannu Marii jako krásnou mladou ženu, asi 18 let. Měla na sobě bílé šaty s modrým pláštěm a hnědý škapulíř na pravé ruce. Na hlavě měla korunu z 12 hvězd. Měla tmavé hnědé vlasy s pěšinkou uprostřed, oválnou tvář s jemným nosem. Dívky řekly, že žádná jiná žena se jí nepodobá, ani nemá takový hlas.

Během vidění se dívky dostávaly do extází, které trvaly od několika minut do několika hodin. Ne vždycky měly vidění společně. Někdy se Panna Maria zjevila jen jedné dívce.

Jindy měly stejné vidění dvě nebo tři dívky.

Viděním předcházelo trojí vnitřní zavolání, které dívky pociťovaly jako radost, každá další byla silnější. Po třetím zavolání se dívky rozběhly z různých částí vesnice a současně doběhly na místo označené Pannou Marií a padly v extázi na kolena.

Během vidění dívky nereagovaly na žádné podněty, jako pálení, píchání špendlíkem a svícení do očí. Bylo hlášeno, že čtyři dospělí muži jen s obtížemi zvedli jednu dvanáctiletou dívku, zatímco dívky lehce zvedaly jedna druhou, aby políbily Pannu Marii na rozloučenou, když vidění končilo. Vidění byla doprovázena mnohými dalšími jevy, které popíraly přírodní zákony; např. extatické pády a běhání vpřed a vzad po velmi skalnatém terénu.

Panna Maria políbila mnoho náboženských předmětů. Vizionářky ve stavu extáze vracely předměty jejich pravým majitelům, třebaže je neznaly. Ti, kdo byli přítomni, tvrdili, že Panna Maria je vedle k příslušným osobám. Panna Maria slíbila: „Skrze předměty, které jsem políbila, můj Syn vykoná před velkým zázrakem mnohé divy a zázraky.“

Pravdivost tohoto slibu byla prokázána po celém světě mnohými konverzemi, vyléčením nevyléčitelně nemocných a drogově závislých lidí.

Poselství Garabandalu:

4. června 1961 Panna Maria dala světu své první poselství. Panna Maria řekla dívkám, aby poselství zveřejnily 18. října 1961. Toho dne děti zveřejnily toto poselství: „**Je třeba učinit mnoho obětí a mnoho pokání. Musíme hojně navštěvovat Nejvyšší svátost, ale především musíme být velmi dobří. Jinak nás čeká trest... Číše se už naplňuje a jestli se nezměníme, budeme potrestáni.**“

1. ledna 1965 řekla Panna Maria Conchitě, že 18. června se jí zjeví archanděl Michael a předá jí konečné Mariino poselství světu, protože jejího prvního poselství nebylo dbáno.

18. června 1965 Conchita vyšla z domu v 11,30 hod. večer a šla k místu zvanému „Cuadro“, tj. dřevěná ohrada. Extáze trvala asi 12 minut a byla filmována španělskými a italskými televizními kameramany.

Sv. Michal se jí zjevil, když byla v extázi, trvajícím přibližně 16 minut. Předal slíbené konečné poselství Panny Marie celému světu: „**Protože mého poselství z 18. října nebylo dbáno, a protože nebylo oznámeno celému světu, říkám vám, že toto je poslední. Předtím se pohár naplnoval, nyní přetéká. Mnozí kardinálové, mnoho biskupů a mnoho kněží jdou cestou zatracení a strhávají s sebou mnohé duše. Eucharistie je považována za stále méně důležitou. Měli bychom od sebe odvrátit Boží hněv usilováním o dobro.**“

„Budete-li upřímně prosit za odpuštění, dostane se vám ho. Já, vaše matka, prostřednictvím sv. Michala chci říci, že máte změnit své hříšné cesty, že už toto je poslední varování, že vás velice miluji a nepřejí si vaše zatracení.

Proste upřímně a bude vám dáno. Měli byste obětovat více. Myslete na Ježíšovo utrpení.“

Panna Maria se zjevila s hnědým škapulířem, to znamená, že bychom jej měli také nosit, a naučila děti, jak se mají modlit růženec. Největší důraz kladla na Eucharistii a modlitby za kněze. Naposledy se Conchitě zjevila 13. listopadu 1965 u borovic. Panna Maria jí řekla: „Toto je naposled, co mne zde vidíte.“

Nadále však Conchita a Mari-Loli slyšely hlasy až do 13. února 1966. Hlasy jsou formou nadpřirozené vnitřní komunikace. Mohou být představovány, slyšeny uchem nebo přímo vnímány intelektem.

Čtyři velké události, které mají přijít:

Vizionářky mluví o čtyřech velkých nadpřirozených událostech, které byly předpovězeny v Garabandalu. Tyto události potvrdí pravdivost Garabandalu.

První událostí bude **celosvětové varování od Boha**. Conchita napsala v dopise z 1. ledna 1965: „Panna Maria řekla, že před zázrakem bude

dáno celému světu varování, aby se svět mohl napravit. Přejde přímo od Boha a bude viditelné po celém světě. „Conchita také napsala 2. června 1965: „Varování, stejně jako trest, je hroznou věcí stejně pro dobré jako pro zkažené. Přitáhne dobré blíže k Bohu a bude varovat špatné, že přichází konec časů. Toto jsou poslední varování.“ Conchita vysvětlila, že varování jsou očištěním, které nás má připravit na zázrak. Věří, že poté, co se vyskytnou, budeme blízko konce časů. Každý člověk na světě bude mít vnitřní zkušenost, jak na tom je ve světle Boží spravedlnosti. Věřící stejně jako nevěřící zažijí varování. Mari-Loli, která zná rok varování, řekla: „Uvidíme to a ucítíme to v sobě a bude úplně jasné, že to přichází od Boha.“

Jacinta řekla: „Varování je něco, co je napřed vidět ve vzduchu všude na světě a pak hned se přenáší do nitra duší. Bude to trvat jen velmi krátkou dobu, ale pro svůj silný účinek v nás se to bude zdát jako doba velmi dlouhá. Bude to pro dobro našich duší, abychom v sobě uviděli své svědomí..., dobro, které jsme neudělali, a zlo, které jsme způsobili. Pak pocítíme velkou lásku k svému nebeskému Otci a budeme prosit za odpuštění všech svých provinění. Varování je tu proto, aby nás k němu přitáhlo blíže a zvětšilo naši víru. Proto bychom se na tento den měli připravit, ale neměli bychom jej očekávat se strachem. Bůh neposílá věci proto, abychom se báli, ale spíše se spravedlností a láskou. Dělá to pro dobro všech svých dětí, aby se mohly radovat z věčného štěstí a nebyly zatraceny.“

Velký zázrak:

Panna Maria slíbila, že k velkému zázraku dojde nad borovým hájem. Stane se ve čtvrtek večer v 20.³⁰ hod. mezi 8. a 16. dubnem. Zázrak se stane v době důležitých událostí v církvi a v den svátku mučedníka eucharistie. Každý ve vesnici a v okolních horách jej uvidí. Nemocní, kteří budou při tom, budou uzdraveni. Hříšníci a nevěrci budou obrá-

cení. Bude to možno fotografovat a natáčet televizí.

Rusko se obrátí po zázraku. Conchita, která zná datum tohoto zázraku, je musí 8 dní předem oznámit. Conchita má zapsáno v deníku, že úřadující papež uvidí zázrak z kteréhokoli místa na světě.

Podle Mari-Loli se zázrak uskuteční do jednoho roku po varování. Řekla také, že jí blahoslavená Matka řekla: „Přijde doba, kdy to bude vypadat, že je s církví konec, kdy kněží budou zatěžko sloužit mši a mluvit o svatých věcech.“ Když se ptala Panny Marie, jak se to stane, Panna Maria to nazvala „komunismus“.

Trvalé znamení zůstane provždy jako výsledek velkého zázraku. Bude nadpřirozeného původu a něco takového nebylo na zemi nikdy předtím. Conchita napsala: „Znamení zázraku - un senal del milagro - které bude možno filmovat a natáčet televizí, zůstane provždy /para siempre/ u borovic.“ Nikdo se ho však nebude moci dotknout.

Trest:

V červenci 1962 měly Conchita, Mari-Loli a Jacinta vizi hrozícího trestu. P. Maria řekla vizionářkám, že nebudeme-li dbát jejího varování a lidstvo se po varování a zázraku nezmění, Bůh pošle (dopustí) trest.

V psané poznámce Conchita říká: „Trest je podmíněn tím, zda lidstvo bude či nebude dbát poselství blahoslavené P. Marie.“ Conchita říká ve svém deníku: „Změní-li se svět, trest může být odvrácen.“

Při popisování vize říká Mari-Loli: „Bude to horší, než kdyby byl nad námi oheň - oheň pod námi a oheň kolem nás.“ Viděla lidi vrhající se do moře, ale místo, aby oheň uhasl, se zdá, že je pálí ještě víc.

„S těmi dny přijde takové soužení, jakého nebylo od počátku Božího stvoření až do dneška a nikdy nebude.“

(Mk 13, 19)

STANOVISKO SVATÉHO STOLCE

Kongregace pro víru se zajímala o tato zjevení od července 1965. Povolala Conchitu do Říma v lednu 1966 a vyptávala se srdečně a obsáhle. Papež Pavel VI. jí udělil zvláštní požehnání. Tolik je jisté. I když to nemůže být poklá-

dáno za uznání nadpřirozenosti skutečností, pak ale setkání ukazuje přece otevřenost papeže Pavla VI. v této otázce.

Stanovisko Svatého stolce bude nejlépe zřejmé z odpovědi, kterou dal na podzim 1968 jedné Ameri-

čance kardinál Seper, prefekt Kongregace pro víru. Když se ho ptala, zda může uspořádat konference o Garabandalu, odpověděl jí: „Ano, ale pod podmínkou, že jasně řeknete, že věc se ještě zkoumá.“

K PROBLÉMU SEXUÁLNÍ VÝCHOVY VE ŠKOLE

Vracíme se ještě k této otázce zajímavým komentářem ThLic Alberta Beneše OP, který jde ke kořeni - jeho poznámky tedy nezastaraly, i když byly původně vysloveny ke koncepci MUDr. Brzka:

Autoři Koncepce sexuální výchovy vycházejí ze skutečnosti nutnosti sexuální výchovy zaručené školou, kterou zdůvodňují nepřipraveností rodičů zajistit tuto výchovu a nutností předcházet větším zlům: vulgarizaci sexuality, promiskuitě, nechtěným těhotenstvím apod. Také nelze autorům projektu upřít, že jejich koncepce je vedena snahou o zavedení určité etické úrovně do sexuální výchovy. Vzhledem k rozsáhlé devastaci v této oblasti, především v české společnosti by tato koncepce mohla znamenat určitý přínos vzhledem k určitým společenským vrstvám.

Přesto je však nutno vyjádřit k této koncepci v celku i detailech závažné výhrady. Celková koncepce je dosti pluralisticky zaměřena s určitým akcentem zodpovědného rozhodnutí pro životní styl v sexuální oblasti, který je pokud možno, podle „schématu“ nejvíce „vpravo situovaný“ t.j. podle zásad „židokřesťanské tradice“, která je představována jako „pravá krajnost“. Etická výchova je podle amerického vzoru předkládána jako souhrn etických systémů, které žák má poznat a mezi nimiž se má rozhodnout.

Tento systém je však opuštěn v detailních otázkách týkajících se např. témat masturbace, mimokoitálního předmanželského sexu. Tyto způsoby jsou nepřímou doporučenými jako „možnosti projevit a prožít radost ze sexuality bez rizika těhotenství nebo pohlavních chorob“; „vzájemné dráždění bez souložení může být pro dvojici důležitou složkou jejich sexuality“, masturbace je uváděna jako východisko lidí, kteří žijí osaměle. Za těmito postoji nestojí křes-

ťanská etika, která rázně tyto praktiky odmítá /Instr. Persona humana 1975...“ „Ecclesiae Magisterium ..et christifidelium sensus sine dubitatione firmiter tenent masturbationem esse actum intrinsece gravitergue inordinatum“/, ale hedonistický životní postoj.

Autoři sice v konceptu pro pedagogické školy v odst. 1. 2. 2. 3. doporučují:

1. přehled sexuálně etických systémů s položením těžiště na evropský tradiční model, ve svém základu židovsko-křesťanský

2. praktická prospěšnost autentického přijetí tohoto modelu... s těmito názory však podivně kontrastuje bod 3, odst. 1. 3 s názvem „návčik užívání prezervativu“ jako jedné z forem školení budoucích učitelů.

Tyto postoje, navzdory určitým přijatelným formulacím na obecné rovině vnucují závažné obavy z mravního ohrožení křesťanské mládeže školní sexuální výchovou. Co by pro určité vrstvy obyvatelstva mohlo být přínosem, zavedením určitého, i když dosti neurčitěho a vágního etického aspektu do sexuální oblasti, by pro jiné části obyvatelstva představovalo naprostou negaci. Není však správné zdravější část národa /byť je i menšinou/ obětovat v mravní oblasti ve prospěch velmi pochybného částečného ozdravení jiných skupin. Je iluzorní mladému člověku, zvláště dítěti přisuzovat schopnost zralého výběru mezi jednotlivými „etickými systémy“. Takz. „žid. křesťanský“ model však nelze pokládat za jeden, snad i prospěšnější model mezi řadou jiných, ale za morální imperativ přirozeného zákona, který je společný všem lidem, židům a křesťanům je navíc uložen pozitivním zjevením Dekalogu.

Tyto formy veřejné sexuální výchovy jsou odmítnuty uč. úřadem Církve /Enc. Educatio christ. 31. 12.

1929 n 71, DS 36 97/. Sexuální výchova prováděná státem ve školách je v rozporu s principy plurality, demokracie a subsidiarity. Sexuální postoje a názory jsou neoddělitelné od postojů náboženských, filozofických nebo ideologických, jsou jejich nedílnou součástí. Každý vychovatel, který zprostředkuje výchovu v této oblasti, do ní nutně vnáší své osobní postoje, svou vlastní hierarchii hodnot. Sexuální výchovu nelze zprostředkovat způsobem pouze informativním a naučným jako matematiku nebo zeměpis. Ať tuto výchovu bude konat kdokoli nebo jakýmkoliv způsobem, vždy určitá skupina obyvatel se bude cítit nespravedlivě manipulována. Tak jako Církev nemůže pověřit vyučováním náboženství ateistu, i když měl odpovídající vědomosti v oblasti teologie, tak také nemůže souhlasit s tím, aby její členové byli v tématu úzce souvisejícím s mravností a náboženstvím vystaveni obecné státní ideologii /nevěřící občané by také nesouhlasili s tím, kdyby jejich děti povinně musely navštěvovat náboženství/.

Navrhují proto, aby sexuální výchova na školách byla zajištěna církvemi a náboženskými společnostmi, které by své členy nebo i děti nečlenů, kteří výchovu dítěte svobodně žádají od určité církve, vychovávaly podle svých norem.

Církev by zajistila odpovídající vyškolení svých pracovníků doplňujícími semináři na teologických fakultách a učilištích, popřípadě spoluprací s odborníky, lékaři, psychology a sexuology.

V případě ostatních žáků, kteří nenavštěvují hodiny náboženské výchovy, by rodiče ve spolupráci se školou rozhodli o určité, jim myšlenkově vyhovující výchově v rámci různých skupin, kroužků nebo v rámci alternativních hodin etiky či občanské nauky.

Z POUTNÍCH MÍST

Medžugorje, 1. 6. 95

Pochválen buď Duch svatý!

— Mons. Komarica, prezident komise pro Medžugorje, udělal velmi odvážný krok: 19. května začal „stávkou hladu“, aby alarmoval autoritu celého světa, neboť jeho diecéze je skutečně vystavena hroznému násilí - a těch málo katolíků, kteří tam zůstávají, živoří v nemožné situaci. Kostely zničeny, ještě jeden kněz a jedna řeholnice upáleni za živa...

Svůj půst mohl Mons. Komarica

ukončit po sedmi dnech, protože pravoslavní jeho města se rozhodli, že mu aktivně pomohou.

Je i na nás pomoci mu, vždyť se obětuje za záchranu svého lidu!

— Je málo pravděpodobné, že by vidoucí šli do Francie za účelem nových lékařských testů během extáze (viz fax z 15. 5.). Vicka se na to tázala Gospy - a Gospa nic neodpověděla. V r. 84 (tehdy byly testy provedeny na místě) řekla: „Můžete to udělat, je dobře, že jste se zeptali.“

Ivan nepůjde, uvidíme, co řeknou Marija a Jakov... Ale je to dnes vzácné, aby vidoucí kladli P. Marii tak precizní otázky ohledně nějakého rozhodnutí, vždyť Ona přichází hlavně proto, aby se s nimi modlila. Ve všem ostatním vidoucí vědí, že respektuje jejich velkou svobodu.

Proč Gospa nic neodpověděla v tomto konkrétním případě? To nikdo nemůže říct bez nebezpečí omylu. Ale toto mlčení ukazuje velikou Mariinu jemnost, a také její opatrnost. Ona ví, že máme tendenci inter-

pretovat její slova buď „vše bílé“ nebo „vše černé“: když je to ANO, „svatořečíme“ celou záležitost i osoby, které ji realizují, když je to NE, zasypeme je trvalým podezřením.

Podobně je tomu i ohledně lidí, kteří říkají, že mají soukromá zjevení: Vidoucí jsou často žádáni, aby se zeptali, zda ten či onen je pravý nebo ne. Ale Gospa o nich vždycky mlčela. Ale řekla: „Máte se za ně modlit“. Tak není nikomu připíchnuta etiketa. Vždyť lze být pravdivý dnes, a zítra kompromitovaný; a naopak, lze být dnes falešný a zítra obrácený. Gospa má velmi vysoké mínění o naší svobodě svědomí, a v tom nám dává nádherný příklad i pro naše

vztahy k bližním.

— Jak jsem tlumočila Vicku, silně na mě zapůsobilo naléhavé poselství, které Panna Maria touto dobou tolik opakuje: „*Modlete se za papeže, za biskupy a kněze. Modlete se, abyste měli kněžská a řeholní povolání, vždyť ta chybí.*“

Odjíždím do USA, abych tam hovořila o zdejších poselstvích, a prosila jsem Vicku o její doporučení (radý), aby se naše shromáždění mohla Panně Marii opravdu líbit. Řekla mi: „*Neměj žádný strach a nech mluvit své srdce. Ať všichni dbají na to, aby modlitba byla na prvním místě. Je dobře také mluvit, ale stačí málo slov. Často se přidá-*

vají zbytečná slova, a ten čas je odebrán času modlitby. Silná modlitba a málo slov, tak to má Gospa ráda.“

— Připomínám, že Medžugorje není v Bosně, ale v Hercegovině, a že není žádné nebezpečí přijít sem. Ke 14. výročí (25. 6.) jsou očekávány davy... Kéž jste mezi nimi! Tak či tak: Kéž svátek Královny míru dá propuknout Její radosti ve vašich srdcích.

(Panna Maria je velmi citlivá na dárky k svátku...!)

Drahá Gospo, Tvé Srdce nám naplňuješ slastí!

Sr. Emanuela

„OTEC CHUDÝCH“

Před 165 lety, dne 14. června 1830 zemřel pražský arcibiskup Václav Leopold Chlumčanský z Přestavlk a Chlumčan, který pocházel ze zemědělské rodiny v prácheňském kraji.

Letos si připomínáme také 200. výročí jeho biskupského svěcení; po 6 letech mu byla svěřena litoměřická diecéze. Za svědomité plnění pastýřského poslání se mu dostalo několika čestných uznání a za obětavou péči o trpící a strádající titulu „otec chudých“. Na pražský arcibiskupský stolec dosedl v době značně rozhárané; působení svobodomyšlných společností tzv. iluminátů, různých filozofických směrů, bojů o Bolzana, údobí nedostatku kněží a objevujících se školských problémů. Vzhledem k tomu, že nový arcibiskup se těšil všeobecným sympatiím, mohl tyto nesnáze uspokojivě překlenout. Dožil se částečné rehabilitace církve,

neboť kromě vyžádání státního souhlasu ke jmenování generálního vikáře měl v ostatních záležitostech vnitřního života církve naprosto volnou ruku. Před jeho nástupem byla pražská arcidiecéze čtyři roky osiřelá, a tak bylo stále co řešit a napravovat.

Velkou pozornost věnoval získávání kněžského dorostu a jeho vzdělávání. Nedostatek alumnů se snažil odstranit tím, že zakládal nadace ve prospěch zájemců o kněžství. Do teologického institutu ve Vídni vysílal mladé, nadané české kněze, aby zvýšil jejich vzdělanost a jazykovou znalost. Pražskému semináři dal nový domácí řád. Značný vzdělávací přínos znamenalo i založení několika reálků a dalších církevních škol, na nichž učili piaristé a premonstráti. Vikářům ukládal povinnost zřizování a vydržování vikariátních knihoven, které především sloužily ducho-

venstvu. Katoličtí kněží se stali prvními členy Muzea a Matice české, zřizovali čtenářské spolky a čítárny. Jejich úkolem bylo doplňovat čítárny dobrými českými knihami a časopisy, čímž pomáhali k všeobecné osvětě. Arcibiskup podpořil celonárodní snažení tím, že platil J. Jungmannovi dva písaře pro sepisování Slovníku česko-německého.

Za tohoto arcibiskupa prožila Praha velkou církevní slavnost u příležitosti 100. výročí kanonizace sv. Jana Nepomuckého. Úspěšná slavnost přispěla k značnému oživení náboženského i národního života, k pořádání poutí k hrobu světce, k rozšíření náboženské literatury a k založení různých nadací. V. L. Chlumčanský brzy nato zemřel a byl pochován v arcibiskupské hrobce u sv. Víta.

Stanislav Zeman

NEJMĚLADŠÍ A NEJVZDĚLANĚJŠÍ HODNOSTÁŘ SVÉ DOBY

Za moudrého českého panovníka, Otce vlasti Karla IV., nastal všestranný rozkvět, jaký české země nepoznaly nikdy před tím, ani později. Na tomto rozkvětu se výrazně podílela i církev, o kterou Karel nejen pečoval, ale byl jí i upřímně oddán. O spravedlivou úpravu poměru církve a státu se také zasloužil první pražský arcibiskup Arnošt z Pardubic, který položil základ zdokonalení církevní správy. Jeho úsilí o zvelebení náboženského života a o nápravu mravů mělo určité úspěchy proto, že se vždy mohl opírat o podporu panovníka a sám byl velký diplomat a psycholog.

Pozdější arcibiskup Jan z Jenštejna, jehož 595. výročí úmrtí si letos 17. června připomínáme (1400), měl daleko obtížnější postavení. Na praž-

ský stolec nastoupil krátce po vypuknutí západního církevního rozkolu, který měl řadu nepříznivých následků také u nás. Původní přátelství s králem Václavem IV. se změnilo v nedůvěru a pak v otevřenou nepřátelství, vrcholící roku 1393 umučením arcibiskupova vikáře Jana z Pomuku. Obrodné snahy arcibiskupa narážely na nepochopení a odpor panovníka i části vlastní kapituly. Za této komplikované situace byla na závalu Jenštejnova přímocí, skutečnost, že neměl potřebnou pružnost, obratnost a diplomatické schopnosti Arnoštovy.

Jan z Jenštejna se narodil kolem roku 1349 jako potomek starého rodu pánů z Vlašimi, který byl po několik generací v královských službách. Jeho děd Jan z Kamenice byl písařem

Jana Lucemburského, jeho otec Pavel z Jenštejna a strýcové byli předními ministry a rádci Karla IV. Pro dvorskou dráhu byl určen i mladý Jan. Měl šťastné a krásné mládí, vyrůstal v příznivém rodinném prostředí a se základy víry a vědy jej seznamovali vynikající učitelé. Studoval na nejlepších univerzitách - v Praze, Padově, Bologni, Montpellieru, v Paříži a brzy po návratu se stal biskupem v Míši. Arcibiskupského úřadu se ujal ve svých 28 letech, když Jan Očko na funkci arcibiskupa rezignoval.

Jan z Jenštejna byl jedním z nejvzdělanějších mužů své doby; vyznal se v teologii právě tak jako v kanonickém právu a ve vědách humanistických, byl znamenitým spisovatelem (napsal 31 asketických ☛

☉ a vědeckých spisů), byl básníkem, zároveň však přísným asketou svatého života a měl dostatek porozumění pro obtíže prostého lidu. V době západního schizmatu vyplýval mnoho sil a ča-su, aby obhájil legitimitu římského papeže Urbana VI. Pro své nesmlouvavé stanovisko v této záležitosti střetával se s královskou radou, v níž zastával úřad kancléře. Nakonec se proti němu postavil král Václav IV. a roku 1384 jej kancléřství zbavil. Rozchod doprovodil násilnostmi, které způsobily zlé pohoršení.

Jenštejn zbaven úřadu kancléře a s ním spojených starostí plně se soustředil na správu své provincie. Často svolával diecézní a provinciální synody, na nichž hovořili přední teologové - zastánci duchovní obnovy, jako byli Matouš z Krakova a Vojtěch Raňkův z Ježova, rektor pařížské a oxfordské univerzity. Vydal řadu statutů a snažil se oživit kanonický život vyššího i nižšího duchovenstva. Nejednou se ujal sám slova, aby vystoupil proti pýše, lakotě, rozmařilosti a jiným nešvarům. Byl si

vědom nedostatečnosti svých sil a víc spoléhal na nadpřirozenou pomoc. Projevoval hlubokou úctu k Panně Marii a na synodě před 610 lety (1385) stanovil svátek P. Marie Sněžné a složil k němu celé officium. Začal světít a básnickými skladbami doprovázel další mariánské svátky. Z tohoto kultu nutně prýštil kult eucharistický a vyslovení souhlasu s častým svatým přijímáním laiků. Byl přesvědčen, že osobním posvěcením se nejsnáze dojde k reformě církve a k odstranění rozkolu.

Když Václav IV. dále tvrdě postupoval proti církvi a jejím představitelům, Jan z Jenštejna rezignoval na funkci arcibiskupa, jmenoval svým nástupcem Olbrama ze Škvorce a odešel do Říma, kde podal stížnost na českého krále. Z jejího textu vyplývá beznadějnost situace. F.M. Bartoš dokázal, že Jenštejnův boj byl statečným zápasem o svobodu církve, který se vlekl přes 13 let. Životopis arcibiskupa Jana, psaný původně latinsky, je spolehlivým pramenem a jeho autorem byl sám du-

chovní rádce a důvěrník arcibiskupa, augustiniánský převor roudnického kláštera Petr Klarifikátor, jehož další spisy jsou také zachovány. O ušlechtilosti arcibiskupa Jana z Jenštejna, o jeho svědomitosti a svatosti života pěkně píše Jan Sedlák ve svém díle Mistr Jan Hus. Svědčí o tom i sbírka Jenštejnových dopisů a výroky Husovy, který, kdykoliv o Jenštejnovi hovoří, nazývá je „svaté paměti kněz Jan, arcibiskup“ a latinsky užívá ještě silnějšího přívlastku „divae memoriae“.

Jan z Jenštejna byl před 595 lety pochován v bazilice sv. Praxedy v Římě.

„V tom je pravá urozenost před Bohem i před lidmi, aby se víc pokořil, čím je kdo větší.“

„Láska spojuje ty, jež nenávisť rozděljuje; v lásce jsme jedno v Kristu.“

(Jan z Jenštejna)

Stanislav Zeman

NOVÁ ENCYKLIKA - UT UNUM SINT! AŽ JSOU JEDNO!

V překvapivě krátké době po vydání encyklika *Evangelium vitae* je zde nový okružní list Svatého otce Jana Pavla II. vztahující se k ekumenismu. V úvodu papež zdůrazňuje, že toto volání: „Ať jsou jedno!“ náchází hlubší echo v srdcích věřících právě v době, kdy se blíží rok 2000, kdy budou křesťané slavit svaté jubileum od chvíle Vtělení Syna Božího.

V tomto století vydalo svědectví mnoho mučedníků, z nichž je řada členů církví a komunit, které nejsou v plné jednotě s církví katolickou. Tito bratři a sestry, sjednocení v ne-sobecké oběti života pro Boží království jsou nejmocnějším důkazem, že je něco, co přesahuje každý faktor rozdělení v totálním sebedání pro evangelium.

Kristus volá všechny své žáky k jednotě. Papež připomněl svůj výrok při křížové cestě v Kolosseu r. 1994, že ti, kdo věří v Krista, sjednocení v následování ve stopách mučedníků, nemohou zůstat rozdělení. Musí společně vyznávat tutéž pravdu o kříži. Je třeba zbořit zdi rozdělení, nedůvěry, překážek a předsudků, které brání hlásání evangelia spásy.

Díky Bohu, bylo již dosaženo pokroku na cestě k jednotě. Je to cesta těžká, ale i radostná. Interkonfesionální dialog na teologické rovině přinesl pozitivní a hmatatelné výsledky. To je povzbuzením k další cestě.

Navzdory tomu kromě naukových

rozdílů, které si žádají vyřešení, křesťané nemohou podceňovat břemena minulosti: dlouho přetrvávající nevstřícnost, nedorozumění a předsudky, obviňování, lhostejnost a nedostatečná znalost o druhém. Ekumenismus musí mít svůj základ v obrácení srdcí a modlitbě, což vede nezbytně k očištění dějinné paměti. Učedníci jsou voláni Duchem Božím k vzájemnému odpuštění a smíru. Co je potřebné, je pokojný, jasnozřivý a pravdivý vhled do věcí v duchu evangelia.

Po II. vat. koncilu se církev vydala neodvolatelně na odvážnou cestu ekumenismu a hlouběji poznala svou identitu ve vnímání vlastních minulých dějin. Příznává slabost svých členů, jejichž hříchy mařily Boží plán. Cítí nutnost obnovy ve stálém pokání. Zároveň ale zakouší i moc Pána, který ji plní dary svatosti a vede ji.

Zvláštní povinností římského biskupa jako Petrova nástupce je posilovat bratry. Papež je jako Petr zcela závislý na milosti Pána, který říká: „Já jsem za tebe prosil, aby tvá víra nepřestala. A ty, až se obrátíš, utvrzuj své bratry.“ V našem ekumenickém věku je poslání římského biskupa směřováno také k tomu, aby připomínal potřebu plné jednoty Kristových učedníků. Římský biskup musí sám horoucně si přivlastnit Pánovu modlitbu za toto obrácení, kte-

ré se výslovně a nedispensovatelně vztahuje na Petra. Papež říká: „Co nejvážněji zvu věřící katolíky i všechny křesťany, aby se na této modlitbě podíleli. Kéž se všichni sjednotí se mnou v modlitbě za toto obrácení!“

Církev trpí příkořimi a pronásledováními, ale navzdory tomu zakouší neotřesitelnou naději a radost. Vždyť stojí na pevné a trvalé skále, kterou je Kristus.

Nová encyklika *Ut unum sint* má tři kapitoly. První má název:

ZÁVAZEK KATOLICKÉ CÍRKVE K EKUMENISMU

Boží plán a společenství

Sjednocení celého rozděleného lidstva je vůlí Boží. Proto přišel Ježíš na svět, proto trpěl... „aby byli jedno“. Z toho neplyne pro nás jen povinnost, ale závazek. Jak bychom mohli zůstat rozdělení, když jsme se křtem stali údy jednoho Těla Kristova? A on svou smrtí „zboural onu přehradovou stěnu...“ Právě rozdělení je v otevřeném rozporu s vůlí Krista, vytváří hráz pohoršující svět a přináší škodu v nejposvátnějším poslání nést radostnou zvěst všemu tvorstvu.

Cesta ekumenismu je cestou církve

Koncil konstatuje, že milostí Duha sv. sílí ze dne na den hnutí za obnovu jednoty všech křesťanů, aby byla jediná viditelná církev Boží. Ježíšovo přání před utrpením, abychom byli jedno, nesmí být chápáno jako nějaký dodatek, ale tkví v jádru Ježíšova poslání. Nejde o sekundární atribut, jde o podstatu. Jednota je výrazem celé hloubky agapé.

Koncil tento závazek posílil jasnou ekzeziologickou vizí: „Tato církev je církev katolická, řízená Petrovým nástupcem a biskupy, kteří jsou s ním v jednotě. Ovšem i mimo její organismus je mnoho zdrojů posvěcení a pravdy. Jsou to však dary příslušející Kristově církvi a volají proto po katolické jednotě“ (Lumen gentium, 8).

Mnoho prvků cenné hodnoty lze nalézt i u jiných křesťanských komunit. Všechny zákonitě tíhnou k jednotě v plnosti.

Obnova a obrácení

Je to potřeba vnitřního obrácení. Nemůže být ekumenismu bez proměny srdce. Koncil vyzývá jak k osobní, tak společné konverzi. Touha po jednotě musí jít ruku v ruce s věrností evangelium. (Již Jan XXIII. odmítl oddělování vnitřní obnovy od ekumenické otevřenosti.)

Základní důležitost nauky

Ve snaze dosáhnout jednoty nauky nesmí jít o pozměňování pokladu víry, změnu významu dogmat, vyloučení podstatných slov, přizpůsobování pravdy módním dobovým trendům, nebo potlačení určitých článků Kréda pod falešným tvrzením, že jsou již dnes nesrozumitelná. Jednoty, jakou chce Bůh, může být dosaženo jen věrností celému obsahu zjevené víry v její integritě. Ve věcech víry by byl jakýkoli kompromis v rozporu s Bohem, který je Pravda. Snaha o jednotu za cenu zrazování pravdy by bylo proti Bohu, který potřebu pravdy vložil do hlubin srdce každého člověka.

Primát modlitby

„Duší celého ekumenického hnutí je obrácení srdce a svatost života spolu se soukromými i veřejnými modlitbami za jednotu křesťanů.“ (Dekret o ekumenismu). Sjednocující láska nachází svůj nejdokonalejší výraz ve společné modlitbě. Tam, kde se křesťané společně modlí, cíl jednoty se zdá bližší. Tam, kde křes-

ťané i přes to, co je dělí, rostou v jednotě společné modlitby tváří v tvář Kristu, tam roste i jejich vnímavost na to, jak málo je dělí ve srovnání s tím, co je spojuje. Tam, kde se pravidelně setkávají v modlitbě, tam budou schopni najít i odvahu postavit se palčivé realitě svého rozdělení. Je radostné, že se konají týdny modliteb za jednotu křesťanů.

Papež připomíná, že jeho návštěvy téměř vždy obsahují ekumenická setkání se společnými modlitbami za jednotu. A nejen on jde za druhými, ale i v Římě je často navštěvován hlavami jiných církví. Společná ekumenická modlitba dává prožít slova evangelia: „Jeden je váš otec“ (Mt 23,9) - „Jeden je váš učitel a vy všichni jste bratři“ (Mt 23,8). V této modlitbě svěřujeme Kristu budoucnost své jednoty a sdílení.

Ekumenický dialog

Dle Dekretu o ekumenismu má tento dialog vyloučit všechna slova, posudky a činy, které neodpovídají podle spravedlnosti a pravdy skutečnému stavu odloučených bratří a proto znesnadňují vzájemné vztahy s nimi.

Je třeba přejít od antagonismu a konfliktnosti do situace, kdy jeden druhého vnímá jako partnera. Jedna strana ať předpokládá u druhé touhu po smíření, pro jednotu v pravdě. Aby to mohlo nastat, jakékoli pěstování vzájemné opozice musí zmizet.

Je třeba vytvářet podmínky pro dialog i v místních strukturách. Všude a vždy je třeba vědět, že tento dialog patří k prioritám církve.

Dialog jako zpytování svědomí

Hlubší poznávání pravdy vždy formuje svědomí a napomáhá jednotě. Mezi modlitbou a dialogem je úzký vztah. Hlubší modlitba činí dialog plodnějším. A dá se říci, že i modlitba se stává zralejší vlivem dialogu. Vede též ke zpytování svědomí. „Řekneme-li, že hříchu nemáme, klámeme sami sebe a není v nás pravdy. Když však uznáme, že se dopouštíme hříchu, on nám hříchy odpustí a očistí nás...“ (1 Jn 1,8). I po tolika vinách, které způsobily historická rozdělení, jednota křesťanů je možná. Nejen osobní viny musí být odpuštěny, ale i viny společné. Specificky charakteristický rys ekumenického dialogu je právě to, že je dialogem konverze, obrácení. Nesmí být veden jen v horizontálním pohledu: setkání, výměny názorů, sdílení darů atd. Musí mít vertikální směr,

obrácený k Vykupiteli světa, k němuž se obracíme v pokání jako hříšníci. On je pramenem jednoty křesťanů.

Dialog jako prostředek k řešení rozporů

Dialog je též přirozený nástroj pro srovnávání různých odlišných postojů a prověřování toho, co brání plně jednotě. Láska k pravdě je nejhlubší dimenze každé opravdové snahy o plnou jednotu mezi křesťany. Bez této lásky by bylo nemožné čelit objektivním teologickým, kulturním, psychologickým a sociálním téžkostem, které vyvstávají při zkoumání rozporů. Tato dimenze, která je vnitřní a osobní, musí být doprovázena duchem lásky a pokory...

Plné sjednocení může nastat pouze přijetím celé pravdy. Proto je třeba se varovat každé formy redukcionismu nebo snadné „shody“. Tam, kde v dialogu každá strana vysvětluje svá stanoviska druhé straně, dochází i k překvapujícím objevům. Dnes cítíme, že je třeba formulací, které by postihly skutečnost v její celistvosti a umožnily nám překonat různost jednotlivých výkladů a vyloučit mylnou interpretaci. Jedno z dobrodružství ekumenismu je, že pomáhá křesťanským společenstvím objevovat úžasné bohatství pravdy. Skutečný ekumenismus je dar ve službě pravdě.

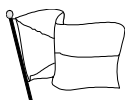
Dialog konečně ukazuje těm, kdo se ho zúčastní, pravý stav rozporů ve věcech víry. Navzdory tomu zjevuje i upřímného ducha bratrské lásky, respekt před nárokem vlastního svědomí i svědomí druhé strany, což prohlubuje pokoru a lásku k pravdě. Dva základní pilíře, o které je třeba se opírat, jsou Písmo svaté a velká tradice Církve. Katolíci najdou pomoc v živém magisteriu církve.

Praktická spolupráce

Vztahy mezi křesťany nemají cíl jen ve vzájemném poznání, společné modlitbě a dialogu. Nabízí se možnost praktické spolupráce na úrovni pastorální, kulturní a sociální, stejně jako svědectví poselství evangelia. Tato spolupráce manifestuje nejen jejich bratrské sdílení, ale samého Krista. Tato spolupráce je skutečnou školou ekumenismu a dynamickou cestou k jednotě. V očích světa se pak stává svědectvím a prostředkem evangelizace.

(dokončení příště)

Zpracoval biskup Josef Hrdlička

PŘÍKLAD Z KRÁLOVÉHRADECKA

Někdy máme pocit, jako by toho po nás katolická církev chtěla příliš mnoho. Bez protestu se podrobujeme povinností, o jejichž platnosti obecný souhlas. Akceptujeme i příkazy doložené z Pisma. Kde však je psáno, že je nedovolena antikoncepce? Papež se sice vyjádřil jednoznačně a opakovaně, avšak on nežije v manželství! Jeho rádci nepochybně mají k dispozici také jen informace zprostředkované. Co mohou církevní představitelé vědět o těžkostech spojených s dodržováním občasných zdrženlivostí? „To já neuznávám,“ nezřídka prohlásí sebevědomě i mnohá osoba považující se za dobrého katolíka či katoličku.

Morální relativismus nepostihuje jen vlažné. Jistě je třeba vysvětlovat závaznost učení církevního magisteria, a snad občas připomenout také pastýřský list našich biskupů k výročí encykliky *Humanae vitae*. Jestliže však manželé nebudou přesvědčeni o spolehlivosti přirozených metod řízení početí a také o jejich praktické použitelnosti, se svým poučováním souzpějí. Nejlepší kázání je dobrý příklad.

V bývalém Východočeském kraji se ještě za totalitativní věřící rozhodli pořádat kurzy, ve kterých měli mladí manželé příležitost k podrobnějšímu seznámení s lékařskými i s psychologickými aspekty intimního manželského života. K diskutovaným otázkám patřilo i přirozené plánování rodičovství. A již tehdy se názory shodovaly: chceme-li přispět k rozšíření přirozených metod, je třeba manželům dát do rukou podrobný písemný návod a umožnit jim i opakované konzultace s dobře proškolenými poradci. Jak se postupně ukázalo, šlo o úkoly opravdu dlouhodobé: knihy podnětené setkáními v Hradci Králové vyšly letos (Pšenička: *Sexuální výchova v rodině*, Šipr - Šiprová: *Přirozené a spolehlivé plánování rodičovství*) a nové kurzy pro instruktory se v královéhradecké diecézi zahajují téměř každoročně.

Zdůrazňování osobních zásluh obvykle není příliš užitečné. Aktivisté hnutí Rodina však přispěli znalostí o přirozených metodách opravdu významně. Po absolvování šedesátidenního kurzu, který vedla Věra Traxlerová, nedávno složilo náročnou zkoušku dalších 13 účastníků. V královéhradecké diecézi tedy nyní mají k dispozici již 70 instruktorů, odbornou poradu o přirozeném plánování rodičovství je již možno získat ve všech vikariátech.

Ještě jeden příklad bychom mohli od královéhradeckých převzít. Mezi instruktory nechybějí lékaři a zdra-

RADOSTNÉ DNY LITOMĚŘICKÉ DIECÉZE

I když Svatý otec naší diecézi ne navštívil, přece kanonizací paní z Lemberka vzbudil v ní mimořádnou radost. Jablonné v Podještědí po dva dny zaplnili účastníci národní pouti ke hrobu svatě Zdislavy.

V sobotu 27. 5. na hranici dvou zemí ve Filipově zaplnili rozlehlou baziliku Pomocnice křesťanů poutníci němečtí i čeští, nechyběli ani Lužičtí Srbové. Poutní kostel, postavený na místě zjevení Panny Marie, která v noci 13. ledna 1866 náhle uzdravila na smrt nemocnou Magdalenou Kade, je hraničním mezníkem diecéze litoměřické a míšeňsko-drážďanské. Ordinárii obou těchto diecézí - Josef Koukl a Joachim Reinelt se svými kněžskými stáli u oltáře při mši svaté a prosili o usmíření věřících i těch, kteří se z obou jejich národů mezi věřící nehlásí. Hlavním celebrantem byl biskup litoměřický, který též do češtiny tlumočil kázání biskupa drážďanského. Ten vycházel ze slov Matky Boží při jejím filipovském zjevení: „Mein Kind, von jetzt an heilts“. Na tato slova se umírající vrátilo zdraví. Dnes prosíme o pomoc při usmíření při vzájemném podání si rukou. Podezřívání, neláska v pohledu jednoho na druhého, opětovné připomínání si vzájemného ublížení - to všechno jsou příznaky nebezpečné choroby. Maria, zopakuj svůj filipovský slib z oné noci v roce 1866: „von jetzt an heilts - dneškem počínaje vrátí se ti zdraví.“

Národní pout' vyvrcholila přijezdem papežského legáta, za kterého Svatý otec vybral pražského arcibis-

kupa, kardinála Miloslava Vlka a apoštolského nuncia, se kterými koncelebrovali: biskup Koukl, Msgr Němec a postulátor kanonizace Dr. Inocenc Venchi OP, oba z římské kongregace pro svatořečení, provinciál dominikánů P. Duka a promotor kanonizace P. Svatoš OP, a s nimi generální vikář litoměřický Msgr Bezděk a oba představitelé katedrální kapituly s řadou dalších kněží. Hlavní celebrant prozradil, že ho Svatý otec vyzval, aby ke všem účastníkům promluvil o všem, co myslí, že by chtěl říci sám papež. Legát tedy s nadšením hovořil o sv. Zdislavě. Poukázal na ni jako na matku, jako na manželku, která dovedla svému muži připravit zázemí domova, do kterého se pan Havel vracel unavený plněním svých povinností u dvora králova či na poli válečném. Zdislava vedle vedení domu se starala i o nemocné, kteří za ní na Lemberk přicházeli. Všechna tato vyčerpávající práce byla spojena s pohledem k nebi, opírala se o Boží pomoc, byla spjata s životem praktické křesťanky. Dnes po staletích je vyznamenána predikátem svatosti, září jako příklad současným křesťanům, kteří mají být solí i světlem.

Po polední přestávce přistoupil k mariánskému oltáři, na němž je v krásném relikvii uchována lebka svaté paní z Lemberku, královéhradecký biskup Otčenášek. Paní Zdislava byla kanonizována v tak vhodnou chvíli, kdy celá společnost potřebuje její příklad i přímluvu.

J. H.

votní sestry. A jak tomu bývá nyní zvykem i jinde ve světě, kurzy zde navštěvují také příslušníci jiných církví. Přirozené plánování rodičovství tedy nelze prohlašovat za „katolickou“ metodu. Chceme-li naše věřící zbavit váhání a pochybností, musíme jim zprostředkovat solidní poučení také o přirozených metodách řízení početí. Vždyť i tento úkol patří k evangelizaci.

Na potřebu šířit znalosti o přirozených metodách plánování rodičovství důrazně upozorňuje Jan Pavel II. v encyklice *Evangelium vitae*. Praktické využití moderních vědeckých poznatků totiž předpokládá odstranění mnoha předsudků, význam solidního poučení manželů si mají uvědomit zvláště zdravotníci a sociální pracovníci. „Církev je vděčna všem, kteří za cenu osobních obětí, a mnohdy i zneuznání, se zasazují o výzkum a šíření těchto (přirozených) metod, a kteří podporují také výchovu k morálním hodnotám.“ K. Šipr

VELKÝ DEN BRNĚNSKÝCH SALESIANŮ

Praha: Brněnský biskup Vojtěch Cikrle posvětil za účasti několika tisíc věřících v sobotu nový chrám Panny Marie Pomocnice křesťanů a salesiánskou oratoř Jana Boska v Brně-Zabovřeskách na Foerstrově ulici. Slavnostní bohoslužbě mimo jiné byl přítomen také bulharský řeckokatolický biskup ze Sofie mons. Christo Projkov, kde působí jako misionáři tři čeští salesiáni. Kostel navrhl Ing. arch. Josef Opatřil a stavba byla zahájena v loňském roce 29. května. Chrám má bezbariérový přístup, pojme 200 sedících a 300 stojících. Věž je vysoká 35 metrů a do roka v ní budou umístěny tři zvony. Dosavadní náklady na stavbu činí 26 milionů korun.

V neděli odpoledne v novém kostele brněnský biskup Vojtěch udělil kněžské svěcení salesiánům Josefu Mendlovi z Brna, Zbyňku Schneiderovi ze Zlína a Tomášovi Marešovi z Prahy.

EVROPSKÉ SHROMÁŽDĚNÍ KATOLICKÝCH LÉKAŘŮ V PRAZE

Za přítomnosti duchovního rádce českých katolických lékařů otce biskupa Mons. Františka Lobkowicze se v květnu v Praze sešel výbor Evropské federace asociací katolických lékařů (FEAMC). Jeho zasedání se poprvé zúčastnili také reprezentanti katolických lékařů z postkomunistických zemí. To se zřejmě projevilo i na dynamice jednání, v jehož průběhu účastníci po živé diskusi přijali následující usnesení:

„Výbor Evropské federace katolických lékařů, shromážděný na své schůzi v Praze v květnu 1995, vítá encykliku *Evangelium vitae* pro její znamenitou obranu lidského života od početí až do přirozené smrti. Jsme vděční za lásku a pastorační péči projevenou v encyklice a jako katoličtí lékaři jsme připraveni splnit úkoly, jejichž uskutečnění se od nás očekává.“

V době od 5. do 9. června 1996 v Praze proběhne VIII. evropský kongres katolických lékařů na téma *Současná tvář medicíny a člověka*. Hlavní témata: Spirituální dimenze medicíny, Křesťanská antropologie a Sociální i etické aspekty lékařské péče. Záštitu nad jednáním kongresu převzal pražský arcibiskup, kardinál Miloslav Vlk.

K. Šipr

SMRT ŘEHOLNICE

Tibet: 15letá řeholnice zemřela na následky věznění. Jak oznámila Amnesty International v Londýně, byla Shirani Gavan v únoru propuštěna po 3 letech věznění a nyní na jeho následky zemřela. Od roku 1987 byla 12. politickým vězněm, který takto zemřel buď ve vězení nebo po propuštění v důsledku nelidského zacházení. Tibet je přes 40 let obsazen Čínou. Budhismus je systematicky potlačován. Mnoho řeholníků a řeholnic je ve vězení. Organizace Human Right Watch obviňuje vládu z nedodržování lidských práv i v Číně. V poslední době bylo uvězněno mnoho disidentů.

KNĚŽÍ A BISKUPOVÉ BEZ POLITICKÝCH FUNKCÍ

Brazílie: Nový předseda biskupské konference kardinál Lucas Moreira Neves je proti tomu, aby kněží nebo biskupové zastávali politické funkce. Kardinál prohlásil v Římě, že je povinností církve vést katolické věřící k politické odpovědnosti a politiky informovat o hodnotách křesťanství.

PAPEŽOVA NADĚJE

Vatikan: Jan Pavel II. očekává nové jaro církve v Rusku po dlouhých desetiletích bojového ateismu. Při audienci pro 15 kandidátů kněžství z Moskvy vyzvedl neocenitelný poklad náboženské kultury v Rusku. Ještě před několika lety by bylo setkání papeže s ruskými seminaristy nemyslitelné.

ŠIKANOVÁNÍ A OHROŽOVÁNÍ

Banja Luka: Stále panuje nejistota o osudu 50 Chorvatů, kteří byli před týdnem srbskými policisty donuceni v Debeljaci a Presnace k nastoupení do autobusů a odvezení na sever. Biskup Franjo Komarica vyjádřil v dopise viceprezidentovi samozvané Srbské republiky Predragu Radičovi své obavy a starost o osud zavlčených.

Komarica žádá, aby byly rodiny neprodleně informovány o místě pobytu svých příbuzných. Rodiny, které zůstaly ve vesnicích, žijí ve velkých obavách o vlastní osud, jsou vystaveny šikanování a ohrožovány ozbrojenými skupinami.

POČTY KATOLÍKŮ NA SVĚTĚ

Počet katolíků ve světě překročil jednu miliardu. Podle informací, které poskytl prefekt Kongregace pro evangelizaci národů, kardinál Jozef Tomko, počet katolíků překročil miliardu. V průběhu posledních deseti let se počet katolíků zvýšil o 18 procent. Počet katolíků (v jejich rámci pak misionářů, seminaristů a katechetů) vzrostl kvantitativně i kvalitativně. V roce 1984 bylo 872 milionů katolíků, nyní jedna miliarda 25 milionů. V roce 1992 dosahoval počet katolíků 958 milionů. Růst počtu katolíků je o něco vyšší než růst populace světa vůbec. Velmi dynamicky roste církev v Africe, kde v roce 1990 církev čítala 2 miliony a nyní počet jejich členů dosahuje 123 milionů. Jiná je situace v Asii, kde žijí dvě třetiny lidstva světa a z nich pak jsou sotva 3 procenta katolíků.

K hlavním překážkám evangelizace patří kulturní a politické podmínky, zejména v Číně. Počet seminaristů v misijních zemích v letech 1984-1994 se zvýšil o 40%, zatímco počet kněží v těchto oblastech stoupl pouze o 7%. V misijních zemích působí v současné době na 350 tisíc katechetů.

VÝZVA KE SMÍŘENÍ

Regensburg: Kardinál Josef Ratzinger vyzval ve svém kázání ke smíření mezi Němci a Čechy. Ve svém svatodušním kázání řekl, že oba ná-

rody byly v dějinách mezi sebou často znepřáteleny. Oheň Ducha svatého by nám všem měl dát sílu ke smíření. I ostatní biskupové vyzvali ve svých pastýřských listech ke smíru mezi lidmi.

NAPĚTÍ MEZI SRBY A CHORVATY

Banja Luka: Biskup Franjo Komarica poslal představiteli bosenských Srbů Karadžičovi druhý list, ve kterém poukazuje na kritickou situaci Chorvatů v městě a okolí. Biskup nedostal zatím odpověď ani na svůj první dopis. Podle biskupa bylo donuceno k opuštění svých domovů 161 rodin a dalších 1700 se toho obává. Ozbrojenci vpadají do domovů a vypovídají jejich obyvatele. Napětí mezi Srby a Chorvaty vzrostlo zvláště po květnové chorvatské ofenzivě, při které bylo vyhnáno ze svých domovů 13 tisíc Srbů. Od té doby bylo vyhozeno do povětří 7 katolických kostelů a klášterů. „Nemohu uvěřit, že by Srbové nemohli žít s námi pokojně v jedné zemi“, píše biskup.

PAPEŽOVA AFRICKÁ NÁVŠTĚVA

Jižní Afrika: Biskupská konference uveřejnila program africké cesty Jana Pavla II. v září 1995. Po své návštěvě v Kamerunu se papež 16. září setká s prezidentem Nelsonem Mandelou. 17. září bude sloužit v Johannesburgu mši pod širým nebem, pak odcestuje do Nairobi v Keni. Hlavní náplní cesty bude vyhlášení výsledků africké synody, konané loni. Jihoafrickou republiku papež zatím pro diskriminační politiku apartheidu nenavštívil. Po prvních demokratických volbách má země nyní převážně černošskou vládu.

PŘÍPRAVA OSLAV ROKU 2000

Vatikan: Jan Pavel II. jmenoval pět členů ústředního výboru pro přípravu oslav roku 2000. Jsou jimi sekretáři evropské a jihoamerické rady biskupů, dále člen Jeruzalémského výboru pro rok 2000, předsedkyně Unie řeholnic a vatikánští odborníci pro otázky migrace.

V Římě začal 6. června 1995 mezinárodní seminář o otázkách pastorační rady Rómů, organizovaných Papežskou radou pro migranty. Mezi účastníky je mnoho Rómů Evropy.

Neoznačené zprávy na této dvoustraně: TISK ČBK Praha, P. Miloslav Fiala, Daria Kalcovská a Jitka Skalická

Pohřeb Mons. Dr. Leopolda Dýmala, o jehož smrti jsme Vám podali zprávu před 14 dny, byl spíše oslavou a projevy vděčnosti. Katedrála sv. Václava v Olomouci byla 31. května zaplněna zástupy farníků, kněží, bohoslovců a řehol. sester. Mši svatou sloužil arcibiskup Mons. Jan Graubner spolu s biskupem Mons. Josefem Hrdličkou a kněžími. Mons. Dr. Vojtěch Tkadlčík řekl v homilii:

„Scházíme se dnes, abychom se rozloučili se vzácným knězem Dr. Leopoldem Dýmalem, který odchází z našeho středu v 81. roku svého věku a v 56. roce svého kněžství. Svou kněžskou dráhu započal 5. července 1939, když byl na svátek sv. Cyrila a Metoděje vysvěcen na kněze od arcibiskupa Leopolda Prečana, a 9. července 1939, kdy ve své rodné farnosti v Oseku nad Bečvou slavil první mši sv. Jeho primatelem kazatelem byl Dr. František Tomášek, pozdější kardinál a arcibiskup pražský. Jako vůdčí heslo svého kněžského života si zvolil slova: „Kristus ať vítězí, Kristus ať kraluje, Kristus ať vládne!“

Svou kněžskou cestu chápal již od počátku jako cestu křížovou spolu s Kristem. Měl také neobyčejnou úctu a lásku k pobožnosti křížové cesty, kterou denně konával. Když se stal dómským farářem v Olomouci, chybělo mu zde nejvíce to, že na Dómě nebyla zobrazena zastavení křížové cesty. A proto se postaral, aby tu byla pořízena umělecká křížová cesta od akad. sochaře Karla Stádníka r. 1974-6. Zde si také každý den vykonával pobožnost křížové cesty. Málo je známo, že sám napsal celou řadu modliteb k pobožnostem křížové cesty, podle různých myšlenkových okruhů. Já jsem jich dostal od něho celkem 17... Všechny vynikají hloubkou a bohatstvím myšlenek a dosvědčují, že Kristus byl pro něho opravdu cestou, pravdou a životem.

V Kyjově, kde byl 5 let kaplanem a 3 roky profesorem náboženství na gymnáziu, začal s opravami církevních budov, což se stalo jakousi jeho svatou vášní. Postaral se o opravu gymnazijní kaple a pojal plán vybudovat důstojnou svatyni ke cti sv. Klimenta u Osvětlan, což však nemohl splnit, protože byl z Kyjova povolán do Olomouce za vicesuperiora kněžského semináře, kde však pobyl tehdy jenom dva roky. V té době dosáhl doktorátu teologie 3. 2. 1949 na základě doktorské disertace na téma: „Katolické kněžstvo a národní probuzení na Moravě 1800-1848.“ V té době se také zapojil do snah o blahořečení arcibiskupa A.C.Stojana pod vedením arcibiskupa Josefa Karla Matochy, jenž ho jmenoval vicesuperiorem. Měl na starosti hlavně shromažďování a opisování Stojanových spisů. Tyto snahy byly v r. 1950 znemožněny a na řadu let zastaveny...

Rok 1950 znamenal náhlý zlom v činnosti Dr. Dýmala. CM fakulta i kněžský seminář zrušen. Vicesuperior Dr. Dýmál poslán jako kaplan do Kojetína a brzy nato odvezen do koncentračního tábora v Želivě a pak v Hájku u Prahy a nakonec povolán do mimořádné vojenské služby PTP. Po čtyřech letech propuštěn, ale nemohl se vrátit do duchovní služby. V letech internace spolu s jinými stejně smýšlejícími kněžími pojal myšlenku požádat o zavedení nového svátku P. Marie Matky jednoty křesťanů, který měl být trvalým pomníkem Stojanova velehradského díla pro sjednocení Slovanů ve víře. Za touto myšlenkou šel vytrvale dál a po osvobození shromáždil potřebné liturgické texty a za pomoci Dr. Fr. Tomáška dosáhl, že 10. 9. 1966 posvátná kongregace obřadů schválila tento nový svátek na 18. ledna, kdy se slaví začátek světové oktávy modliteb za sjednocení křesťanů. Tehdy také byl povolen svátek sv. Gorazda a druhů, žáků cyrilometodějských. Dr. Dýmál sestavil potřebné liturgické texty...

Když se směl zase vrátit do duchovní správy, byl ustanoven správcem své rodné farnosti Osek nad Bečvou, ale po půldruhém roce působení uvězněn na Mírově. Po propuštění pracoval jako sadovnik u správy silnic přerovského okresu. Teprve koncem r. 1958 se mohl definitivně vrátit ke svému povolání, nejprve jako kaplan v Šumperku a pak administrátor v Horní Libině. Při své pastorační službě vždy horlivě pracoval na opravě kostelů a far.

Rok 1968 znamenal pro něho největší vypětí sil, ale také uplatnění

jeho neobyčejných organizačních schopností. Se vši sobě vlastní energií a s celým zápallem svého srdce se ujal úkolu obnovení semináře pro obě moravské diecéze. Bylo třeba mnoho namáhavé práce, aby pro seminář a odbočku fakulty byly zajištěny a zařízeny vhodné místnosti. Všechno to zvládl Dr. Dýmál za pomoci bohoslovců a jiných spolupracovníků s obdivuhodnou pohotovostí, takže 8. 10. 1968 mohl být slavnostně zahájen první akademický rok na olomoucké pobožce CM fakulty se studiem prvního a druhého ročníku. Dr. Dýmál jako rektor obnoveného semináře se osvědčil jako starostlivý, neúnavný a stojanovsky šetřící otec bohoslovců... Do tohoto období spadala také dvě významná jubilea. R. 1969 se slavil cyrilometodějský rok víry k výročí 1100 let od smrti sv. Cyrila. Vrcholem oslav byla pouť do Říma ke hrobu sv. Cyrila. Papež Pavel VI. slavil koncelebrovanou mši sv. s našimi biskupy v Římě u sv. Petra 14. února 1969 a pak následovala slavná audience. V naší arcidiecézi pak mělo největší význam putování ostatků sv. Cyrila od 14. 2. do 23. 11. a také velehradské pouti, rozvržené na jednotlivé děkanáty naší arcidiecéze a také na jednotlivé diecéze Čech a Moravy. Na organizaci těchto slavností měl Dr. Dýmál veliký podíl.

Rok 1970 přinesl 350. výročí smrti sv. Jana Sarkandra. Dr. Dýmál vypracoval májová čtení o něm, s bohoslovci vykonal pouť do Skočova, jeho rodiště, a do Čenstochové a děkovnou poutí na Svatý Hostýn v neděli 21. 6. 1970 zakončil svůj rektorát semináře sarkandrovskou slavností před ostatky sv. Jana Sarkandra v hostýnské bazilice. K tomuto jubileu vydal také Scintillovu zprávu o výsledku, mučednické smrti a pohřbu sv. Jana jako přílohu Pozdravu ze semináře...

Poslední úsek života Dr. Dýmala je úzce spojen s touto památnou katedrálou sv. Václava. Dne 1. 10. 1970 byl jmenován dómským farářem a zastával tuto až do odchodu na zasloužený odpočinek 1. 7. 1991, tedy 21 let... Hned r. 1971 začal plánovitou generální opravou tohoto chrámu, protože za 90 let od jeho regotizace mnohé zvětšelo a vyžadovalo obnovy a také některé škody způsobené druhou světovou válkou ještě nebyly odstraněny. Postaral se o důstojnou oslavu 850. výročí posvěcení katedrály r. 1981 a 200. výročí povýšení olomouckého biskupství na arcibiskupství r. 1977 a dal podnět, aby k tomuto výročí byl vy-

dán apoštolský list papeže Pavla VI. „Utramque Ecclesiam particularem“ 3. 8. 1977. Podobně z jeho podnětu byla podána žádost, aby sv. Cyril a Metoděj byli prohlášeni církevními učiteli, načež Sv. otec Jan Pavel II. apoštolským listem „Egregiae virtutis“ dne 31. 12. 1980 vyhlásil sv. Cyrila a Metoděje spolupatrony Evropy spolu se sv. Benediktem. Podobně z jeho návodu byla podána žádost, aby Sv. otec vydal apoštolský list

k 1100. výročí smrti sv. Metoděje. Výsledkem toho byl nejen apoštolský list kněžím shromážděným 10. 4. 1985 na Velehradě, ale také encyklika „Slavorum apostoli“ z 2. 6. 1985.

Ve svém osobním životě řídil se vždy příkladem nezapomenutelného arcibiskupa A.C. Stojana. Následoval jeho dobrotu srdce, veselost, štědrost a pohostinnost. Jeho ruka byla vždy otevřena všem potřebným, zvláště bohoslovcům a kněžím. Rozdával,

kde toho bylo nejvíce potřeba, podle zásady Kristovy ať neví levice, co činí pravice, a podle slov Kristových, napsaných také na Stojanově náhrobku: „Blaženější je dávat, než dostávat“ (Sk 20,35).

...Vyprošujeme mu, aby Kristus, dobrý pastýř, který ho vedl cestou křížovou na tomto světě, přivedl ho branou smrti do slávy vzkříšení a věčné odměny.“

MEZINÁRODNÍ KONGRES KATOLICKÝCH ESPERANTISTŮ

Ve dnech od 8. do 15. července 1995 se uskuteční pod záštitou otce kardinála Miloslava Vlka a otce arcibiskupa Jana Graubnera 48. mezinárodní kongres katolických esperantistů v Olomouci v prostorách kněžského semináře.

Katoličtí esperantisté z řady evropských zemí během týdenního kongresového jednání v přednáškách, které uvedou přednášející z Itálie, Německa, Holandska, Ukrajiny, Polska, Slovenska, Maďarska a České republiky, budou uvažovat nad kongresovým tématem: Církev - lid Boží, vstříc třetímu tisíciletí: Slovo Boží, eucharistie, role Panny Marie a Svatého otce v nové evangelizaci světa.

Jediným dorozumívacím pojítkem bude mezinárodní jazyk esperanto, v němž budou probíhat veškerá kongresová jednání. Přítomen bude také otec biskup Giovanni Locatelli z Itálie. Kongres také navštíví otec kardinál Miloslav Vlk a otec biskup Karel Otčenášek, kteří převzali záštitu nad činnostmi českých katolických esperantistů, a kteří budou hlavními celebranty esperantských mší svatých. Účastníci kongresu se seznámí s hlavními církevními památkami zvláště tím, že každý den bude mše svatá v esperantu v některém z hlavních olomouckých chrámů. V programu je také návštěva Svatého Kopečku, Sv. Hostýna a Velehradu.

Kongres s celou svou náplní má ryze duchovní zaměření a má demonstrovat věrnost katolických esperantistů církvi a Svatému otci, který své dlouholeté sympatie esperantistům projevil nejen přičleněním esperanta k liturgickým jazykům, ale také již pravidelným pozhánáním Urbi et Orbi v esperantu.

Mezinárodní kongres katolických esperantistů je u nás pořádán potřetí, a to po dlouhé přestávce 59 let. Poprvé byl u nás pořádán v rámci svatovávčenského milénia v roce 1929 v Praze a podruhé v roce 1938 v Brně.

Katoličtí esperantisté svou činností chtějí přispívat k posílení jednoty a společenství v Církvi a v mezilidských vztazích, k čemuž tak často vybízí právě Svatý otec Jan Pavel II.

Informace o možné účasti na kongresových jednáních lze vyžádat na adrese: Katolická sekce ČES, Miloslav Šváček, Tršická ul. 6, 751 27 Penčice.

TÁBOR KATOLICKÝCH ESPERANTISTŮ V SEBRANICÍCH

Již po čtrnácté se uskuteční tábor Mezinárodní unie katolických esperantistů v České republice a to od 12. do 26. srpna 1995 v Sebranicích u Litomyšle. Během táborového pobytu proběhnou kurzy mezinárodního jazyka esperanta pro začátečníky, pokročilé a kurz konverzační. Účast je vhodná pro osoby všech věkových kategorií, kteří mohou bydlet v solidních dvou- až třílůžkových stanech s podsadami. Zvláště mládež od 14 let je vítána. Kromě duchovní náplně je věnováno dostatek času i na rekreaci, koupání, zpěv a příjemné posezení u táborových ohňů.

Milou událostí bývají také návštěvy biskupů královéhradecké diecéze, neboť sebranická farnost, ve které je pořádán tábor, se nachází v této diecézi. Otec biskup Karel Otčenášek kromě toho převzal také záštitu nad činnostmi katolických esperantistů u nás.

Čenově je tábor velmi výhodný, neboť není sledován finanční efekt a účast je možná i pro ty, kteří se nacházejí ve zvlášť tíživých sociálních podmínkách. Krásné prostředí dítek božích v pěkné přírodě dává předpoklad k prožití nezapomenutelných dnů dovolené či prázdnin.

Informace a přihlášky zašle: Katolická sekce ČES, Tršická ul. 6, 751 27 Penčice.

Otevření kostela Navštívení Panny Marie Maltéžského řádu v Pitárne bude dne 17. června 1995 v 15 hod. slavnostní bohoslužbou. Při této příležitosti se uskuteční setkání s německými rodáky z Pitárne.

Srdečně všechny věřící zve římskokatolická farnost v Pitárne

Ř.k. farnost u kostela Nep. Početí Panny Marie Praze 10 - Strašnicích, Ke Strašnické 10, tel. 02/781 27 77 nabízí zdarma mobiliář z bývalé farní kaple - svatostánek, sedes, ambon, křesťanský stolek (zabudovatelné do zdi), obětní stůl. Vše je provedeno ve tmavém dubu - v duchu obnovené liturgie (v r. 1966). K tomu je možno získat 10 kusů lavic pro 40 sedících - ve světlém dubu, kovová konstrukce - rovněž z bývalé kaple. Celý mobiliář je vhodný pro farní nebo klášterní kapli.

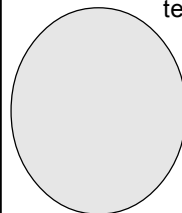
Fatimský apoštolát Matky Boží v Třebíči, Martinské nám. 20 tel. a fax 0618 /21098 nebo 5522 sděluje, že v 1. sobotu 5. srpna 1995 v 11 hod. bude v bývalém charitním domově v Kocliřově (4 km od Svitav) slavnostně otevřeno duchovní mariánské centrum pod názvem Českomoravská Fatima. První dva turnusy exercií povede v Kocliřově P. Pavel Dokládál od 1.-5. 8. 1995 a od 7.-11. 8. 1995.

Prosíme o jakoukoli pomoc při zprovoznění prázdného kláštera. Vítejte nabídku brigádního pobytu během přípravných prací v červenci. Případné nabídky pomoci a přihlášky zasílejte do Třebíče, nebo přímo do ČM Fatimy PSC 569 11 Kocliřov u Svitav tel. 0461/8324.

Bližší informace budou zveřejněny v červencové měsíční příloze Světla v příloze Fatima.

MARTA VONDRÁKOVÁ KŘEŠŤANSKÁ CESTOVNÍ KANCELÁŘ - MISIE

Masarykovo nám. 46
751 03 BRODEK u Př.
tel./fax. 0641/941 80

z důvodu
velkého zájmu
obsazujeme další
autobusy na poutní zájezdy:

LURDY
PŘES ŽENEVU
A MONTE CARLO

V ceně ubytování v hotelu po 2 noci s polopenzí, bohatý duchovní program.

Termín: 26. 7. - 1. 8. 1995.

Cena: 3395 Kč + 350 fr. fr.

Program: v Lurdech prohlídka baziliky Neposkvrněného početí, Růžencové baziliky, krypty, podzemní baziliky Pia X., křížová cesta, mše u jeskyně, návštěva míst, kde žila sv. Bernadeta, Le Cachot, Bartrés, mlyn. Monaco - koupání u moře, Ženeva - prohlídka několika ze čtyř známých muzeí, katedrála Sv. Petra, hodiny z květín, památník reformace. Denně mše svatá. V Lurdech koupání v zázračné vodě u jeskyně.

DOPRAVA V KLIMATIZOVANÉM AUTOBUSE, V KAŽDÉM AUTOBUSE VŽDY KATOLICKÝ KNĚZ.

Apoštolská exhorta „Marialis cultus“ papeže Pavla VI.

28. Kromě toho je nutno, aby pobožnosti, kterými věřící dosvědčují Matce Páně svou úctu, osvětlovaly jasně a zřetelně místo, které Maria v církvi zaujímá: že je „po Kristu nejvyšší a nám nejbližší“⁸⁵. Toto vznešené postavení vystihují správně a plasticky chrámy byzantského obřadu svým architektonickým i ikonografickým uspořádáním: nad hlavní vstupní branou ikonostasu je znázorněno Zvěstování Panny Marie, v apsidě je obraz slavné Bohorodičky „Theotokos“ - aby tak jasně vyniklo, jak po souhlasu služebnice Páně lidské pokolení nastupuje cestu návratu k Bohu a v září Nejsvětější Panny zahlédá cíl svého putování. Tento symbolismus, v němž architektonické uspořádání kostela ukazuje Mariino postavení v tajemství církve, má bohatý význam a zdá se být též výzvou, aby se různé formy mariánské zbožnosti otevřely eklesiologické perspektivě a naplnily.

Vždyť připomenutí základních pojmů, jimiž druhý vatikánský koncil vyjádřil povahu církve - Boží rodina, Boží lid, Boží krá-

lovství, mystické tělo Kristovo⁸⁶ - jistě usnadní, aby věřící poznali úkol Panny Marie v tajemství církve i její místo ve společenství svatých; a umožní též jasněji poznat bratrské pouto, které spojuje všechny věřící, protože jsou syny Panny, „která spolupůsobí mateřskou láskou k jejich zrození a vychování“⁸⁷ a zároveň syny církve, poněvadž „v jejím lůně se rodíme, jejím mlékem jsme živeni, jejím Duchem jsme ožívováni“⁸⁸. Jak Maria, tak církev spolupůsobí při zrození mystického těla Kristova: „obě jsou Kristovou matkou, ale žádná z nich nerodí celé tělo bez druhé“⁸⁹; ta připomínka též usnadní, aby věřící viděli jasněji činnost církve ve světle jako pokračování starostlivé péče Mariiny, neboť činná láska Mariina v nazaretském domě, u Alžběty, v Káni Galilejské a na Kalvárii - to všechno jsou spásonosné chvíle velkého významu pro církev - pokračuje a projevuje se v mateřské starostlivosti a v láskyplném úsilí církve o to, aby všichni lidé došli k poznání pravdy (1 Tim 2,4), v její péči o děti, chudé a nemocné, v její vytr-

valé snaze o upevnění sociálního pokoje a svornosti, v neúnavném snažení, aby se všem lidem dostalo účasti na spáse, kterou jim Kristus zasloužil svou smrtí.

♦ ♦ ♦

Poznámky:

⁸⁵ II. vatikánský koncil, Dogmatická konstituce o církvi *Lumen Gentium*, č. 54: AAS 57 (1965), str. 59. Viz Pavel VI., Proslov k otcům na koncilu na konci druhého koncilového zasedání, dne 4. prosince r. 1963: AAS 56 (1964), str. 37.

⁸⁶ Viz II. vatikánský koncil, Dogmatická konstituce o církvi *Lumen Gentium*, č. 6, 7-8, 9-17: AAS 57 (1965), str. 8-9, 9-12, 12-21.

⁸⁷ Tamtéž, č. 63: AAS 57 (1965), str. 64.

⁸⁸ Sv. Cyprián, *De catholicae Ecclesiae unitate*, 5: CSEL 3, str. 214.

⁸⁹ Isaac De Stella, *Sermo LI, In Assumptione B. Mariae*: PL 194, 1863.

SVĚTLO - týdeník Matice cyrilometodějské. S církevním schválením vydává a tiskne Matice cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Matice cyrilometodějská s.r.o. Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 00 Olomouc; telefon a fax 068/52 228 03. Registrační značka OL 51. Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Ostravě č.j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. Objednávky vyřizuje administrace týdeníku. Administrace pro Slovenskou republiku: Agentúra Lux, Distribúcia tlače, Zvonová 21, 969 01 Banská Štiavnica; podávanie novinových zásielok povolené SP, š. p. ZsRP Bratislava, č.j. 3228-OPP zo dňa 27. 12. 1994.

Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.) se podřizujeme konečnému úsudku církve.